

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Փաշինեանի «Միւնիխեան Սկզբունքները»

Փետրուար 15-17, տեղի ունեցաւ Միւնիխի Անվտանգութեան Խորհրդաժողովը, որուն կը մասնակցէին աշխարհի աւելի քան 70 երկիրներու նախագահներ, վարչապետներ, արտաքին գործոց նախարարներ եւ բարձրաստիճան դիւանագետներ: Գլխաւորապէս այս համաժողովին ներկայ էր նախագահ Արմէն Սարգսեանի եւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի մակարդակով: Ներկայ էր նաեւ Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ: Գլխաւոր նպատակը շրջագիծէն ներս Գլխաւորի եւ Ատրպէյճանի ղեկավարներուն միջեւ տեղի ունեցաւ հետաքրքիր բանավեճ-քննարկում, որու ընթացքին կողմերը ներկայացուցին զարաբաղեան հակամարտութեան շուրջ իրենց երկիրներու տեսակետները եւ հարցի լուծման եղանակներու մասին իրենց պատկերացումները:

Բանավեճի աւարտին Գլխաւորի վարչապետը ֆէյսպուքեան իր էջին վրայ ներկայացուց գլխաւոր այն 6 սկզբունքները, որոնք իր կողմէ հնչած էին Ալիեւի հետ քննարկման ժամանակ, գանձը անուանելով՝ «Միւնիխեան սկզբունքներ»:

«1. Լեռնային Ղարաբաղը անկախութիւն է ստացել այնպէս, ինչպէս Ատրպէյճանը:

2. Լեռնային Ղարաբաղը կոնֆլիկտի եւ բանակցային կողմ է, առանց որի հետ բանակցելու հնարաւոր չէ լուծել կոնֆլիկտը:

3. Զկան տարածքներ, կայ անվտանգութիւն: Լեռնային Ղարաբաղը չի կարող զիջել իր անվտանգութիւնը:

4. Գնարաւոր չէ կոնֆլիկտը լուծել մէկ կամ երկու գործողութեամբ. բանակցային գործընթացում անհրաժեշտ են «միկրո յեղափոխութիւններ», ապա «միկրո յեղափոխութիւններ», ապա ճեղքում:

5. Գարնի որեւէ լուծում պէտք է ընդունելի լինի Գլխաւորի ժողովրդի համար, Ղարաբաղի ժողովրդի համար, Ատրպէյճանի ժողովրդի համար եւ Գլխաւորին ու Ղարաբաղը պատրաստ են լրջագոյն ջանքեր գործադրել նման լուծում գտնելու համար: Այսպիսի պատրաստակամութիւն պիտի ցուցաբերի նաեւ Ատրպէյճանը:

6. ԼՂ հարցը չունի ռազմական լուծում: Եթէ որեւէ մէկը կասի, որ հարցը ռազմական լուծում ունի, Ղարաբաղի ժողովուրդը կասի՝ ուրեմն այն վաղուց լուծուած է»:

Այսպիսով, առաջին անգամ

«Եթէ Ռեւէ Մեկը Ըսէ, Թէ Կայ Ռազմական Լուծում, Լեռնային Ղարաբաղի Ժողովուրդը Կը Պատասխանէ, Որ Զականարտութիւնը Արդէն Լուծուած Է».

Շաբաթ, փետրուար 15-ին Միւնիխի մէջ կայացաւ Գլխաւորի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի եւ Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի կարճ հանդիպումը:

Հանդիպումէն յետոյ Միւնիխի Անվտանգութեան Համաժողովի շրջագիծէն ներս տեղի ունեցաւ Լեռնային Ղարաբաղի հարցով քննարկում-բանավեճ՝ Գլխաւորի վարչապետի եւ Ատրպէյճանի նախագահի մասնակցութեամբ:

Մտ 45 վայրկեան տեւող քննարկումը վարեց «Ամերիկա-Ռուսաստան» հիմնադրամի նախագահ՝ Մէլեստա Վալանդեր:

Վարչապետի պաշտօնը ստանձնել էտք Նիկոլ Փաշինեան միայն մէկ անգամ պաշտօնապէս բանակցած է Իլհամ Ալիեւի հետ՝ անցեալ տարի Մարտին Վիեննայի մէջ: Սակայն, կարճատեւ հանդիպումներ եւ այլ շփումներ տեղի ունեցած են տարբեր համաժողովներու ընթացքին:

Փաշինեան-Ալիեւ հրապարակային բանավեճ-քննարկումի ընթացքին Գլխաւորի վարչապետը յայտնեց, որ շատ կարեւոր է, որպէսզի միջազգային հանրութիւնը յստակ ընդգծէ, որ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնը չունի ռազմական լուծում:

«Շատ կոնկրետ բան, կայ, որը միջազգային հանրութիւնը կարող



Գլխաւորի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան եւ Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ բանավեճի ընթացքին

է անել՝ յստակօրէն ընդգծել, որ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնը չունի ռազմական լուծում եւ միջազգային հանրութիւնը պէտք է յստակ ու միանշանակ կերպով դա շեշտի», - յայտարարեց Փաշինեան:

Գլխաւորի կառավարութեան ղեկավարը նաեւ նշեց, որ եթէ ոեւէ մէկը ըսէ, թէ կայ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութեան ռազմական լուծում, Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդը կը պատասխանէ, որ այդ հակամարտութիւնը արդէն

լուծուած է: «Գլխաւորի Լեռնային Ղարաբաղը չի ներկայացնում բանակցային գործընթացում, սակայն ես գիտեմ, որ Գլխաւորը եւ Լեռնային Ղարաբաղը պատրաստ են իրա-

Սուրիոյ Խորհրդարանը Ճանչցաւ Զայոց Ցեղասպանութիւնը

Սուրիոյ խորհրդարանը փետրուար 13-ին միաձայն ընդունած է Զայոց ցեղասպանութիւնը ճանչցող եւ դատապարտող բանաձեւը: Այս մասին «Արմենբրես»-ին տեղեկացուցած է լրագրող Սարգիս Գասարճեանը Սուրիայէն:

Խորհրդարանի նիստի օրակարգը կը ներառէր Սուրիա-Հայաստան խորհրդարանական բարեկամութեան յանձնախումբի կողմէ ներկայացուած՝ 20-րդ դարուն Օսմանեան կայսրութեան թուրք իշխանաւորներու կողմէ Զայոց ցեղասպանութեան եւ Սուրիոյ ժողովուրդի այլ ներկայացուցիչներու ցեղասպանութեան ճանաչումն ու դատապարտումը հաստատող բանաձեւը:

Սուրիոյ խորհրդարանի հայ պատգամաւոր Նորա Արիսեանը նշած է, որ աւելի քան 30 երկրի խորհրդարաններ ճանչցած են Զայոց ցեղասպանութիւնը, իսկ Սուրիոյ խորհրդարանը յատուկ նիստով յարգանքի տուրք մատուցած է 20-րդ դարասկիզբին մեծագոյն ոճիրի զոհերու յիշատակին:

Սուրիոյ խորհրդարանի բարտուղար Ռամի Սալէնը նշած էր, որ թէեւ Սուրիոյ խորհրդարանէն ներս յարգանքի տուրք մատուցած են

Զայոց ցեղասպանութեան զոհերու յիշատակին, սակայն անհրաժեշտ էր ունենալ նման բանաձեւ:

Գլխաւորի մէջ Սուրիոյ դեպի Մոսկուա Հաճ Իպրահիմը կարեւորած է Սուրիոյ կողմէ Զայոց ցեղասպանութեան ճանաչման անհրաժեշտութիւնը՝ նշելով, որ այն իրագործողներու ժառանգներն այսօր ալ նոյն ոճիրը կ'իրագործեն Սուրիոյ ժողովուրդի նկատմամբ՝ ահաբեկիչներու ձեռամբ: «Ճանաչումը կարեւոր է, քանի որ արաբական երկիրներէն միայն Լիբանանը մինչեւ այժմ ընդունած է Զայոց ցեղասպանութիւնը», - ըսած է ան:

Խորհրդարանի արաբական եւ արտաքին հարցերու յանձնախումբի նախագահ Պուլթրոս Մրճենէն շեշտած է, որ Զայոց ցեղասպանութիւնը պատմական իրողութիւն է, որուն յաջորդած է նաեւ Սուրիոյ հիւսիսային սահմաններուն ասորիներու եւ սիւրիանիներու սպանդը: «Ժամանակն է ճանչնալու եւ դատապարտելու այս անմարդկային արարքներն ու կանխելու գանոնց կրկնութիւնը, յատկապէս որ մեծաթիւ երկիրներ ճանչցած են Զայոց ցեղասպանութիւնը», - յայտարարած է Մրճենէն:



Ընկ. Սուրէն Խուրանեանի Սահը

Սոցիալ Դեմոկրատ Զնչակեան Կուսակցութիւնը խոր ցաւով կը գուժէ անժամանակ մահը իր հաւատաւոր անդամներէն՝

Ընկեր Սուրէն Խուրանեանի Որ պատահեցաւ Գինգաբթի, Փետրուար 13, 2020-ին, յետ անողոք հիւանդութեան:

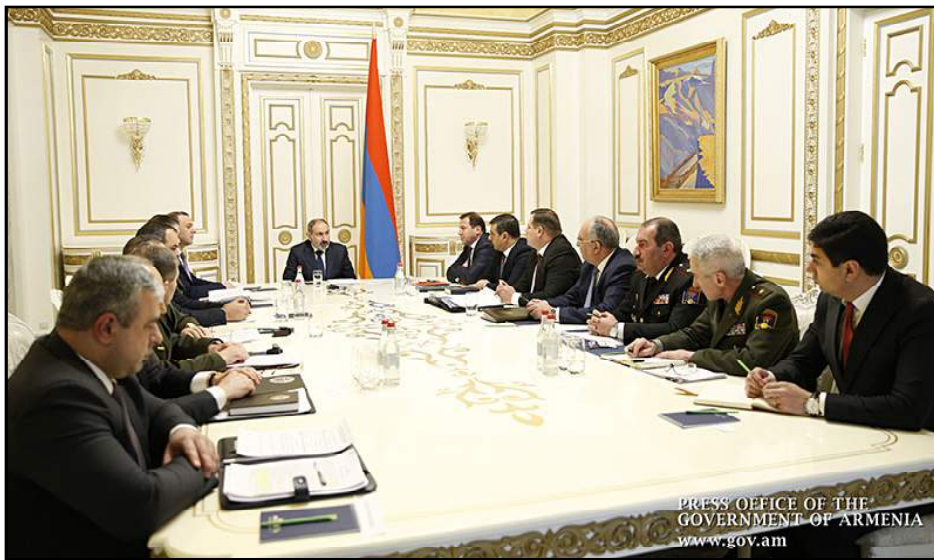
Ընկեր Խուրանեան պաշտօնավարած է Կուսակցութեան ղեկավար մարմիններէն ներս՝ Գլխաւորի եւ Ամերիկայի մէջ: ՍԴԳԿ պաշտօնաթերթ «Մասիս»-ը շաբաթթերթի էջերով ան հանդէս կու գար քաղաքական-վերլուծական յօդուածներով:

Այս տխուր առթիւ մեր խորագոց ցաւակցութիւնները կը յայտնենք հանգուցեալի այրիին, զաւակներուն, ընտանեկան պարագաներուն եւ մեր բոլոր ընկերընկերուհիներուն:

ՍԴԳԿ Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Սարմին

ՐԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Փաշինեան Կարելոր Կը Համարեն Բանակի Շուրջ Լարուած Մթնոլորտի Բացառումը



Նիկոլ Փաշինեան կը գլխաւորէ իրաւապահ մարմիններու հետ խորհրդակցութիւնը

Բանակի մէջ արձանագրուած մահուան դէպքերու վերաբերեալ կառավարութեան ներս տեղի ունեցած քննարկումէն ետք «կայացուել են մի շարք կարեւոր, այդ թւում քատրային որոշումներ», Ֆէյսպուքի էջին գրած է վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը, շարունակելով. - «Հարկ եմ համարում ընդգծել, որ 2019 թուականին բանակում արձանագրուած մահուան դէպքերի պատմական նուագագոյն ենք ունեցել: Եւ մեր խնդիրն է այս ընթացքը պահպանել: Սրա համար, սակայն, կարեւոր եմ համարում բանակի շուրջ ջղային մթնոլորտի բացառումը: Չկայ բանակ-հասարակութիւն բաժանում: Մենք մէկ մարմին ենք, մէկ ընտանիք, մէկ օրկանիզմ»:

Վարչապետի նշած պաշտօնանկութիւններու մասին դեռ նախագահական նստավայրէն, ուր գտնուող պէտք է հաստատուին, տեղեկութիւն չկայ: Ըստ մամուլի հրապարակումներու, պաշտօնը կրնան լքել Արցախի պաշտպանութեան նախարար Կարէն Աբրահամեանը եւ Հայաստանի ռազմական ոստիկանութեան պետ Արթուր Պաղտասարեանը, ինչպէս նաեւ Ջինուած ուժերու անձնակազմի հետ տարուող աշխատանքներու վարչութեան պետ Ալիկ Ալեքսանեանը:

Սպասուելիք պաշտօնանկութիւնները, ըստ խորհրդարանի ընդդիմադիր «Լուսաւոր Հայաստան» խմբակցութեան ղեկավար

էտմոն Մարուքեանի, հանրային պահանջի հետեւանք են. - «Հանրութիւնը պահանջում է պաշտօնանկութիւններ՝ լինում են պաշտօնանկութիւններ: Բայց գործելաճի պարագայում ճիշդ կը լինէր, որ իւրաքանչիւր պաշտօնանկութիւնը պատճառաբանուէր, թէ ինչն է եղել պատճառը: Որ ապագայ պաշտօնանկութիւնի համար էլ դա դաս լինէր, եւ քաղաքացիները իմանային, թէ ինչու է ազատուել»:

Արցախի «Ազգային վերածնունդ» ընդդիմադիր կուսակցութեան գործադիր մարմնի անդամ Տիգրան Գրիգորեանի կարծիքով, բանակի հրամանատարութիւնն այս շրջանին լուրջ ընելիք ունի խաղաղ պայմաններու մէջ գոհերու թիւը հնարաւորինս նուազեցնելու կամ բացառելու համար. - «Մենք տեսնում ենք, որ գոհերի մեծամասնութիւնը առաջնում է միջանձնային յարաբերութիւններում տարբեր խնդիրների պատճառով: Տեսնում ենք, որ վերջին շրջանում այդպիսի դէպքերը շատացել են, ուստի բանակի հրամանատարութիւնը պէտք է դիմի բոլոր անհրաժեշտ գործողութիւններին, որպէսզի լուծուի տայ այդ խնդիրներին»:

Ըստ ընդդիմադիրներու եւ իրաւապաշտպաններու, այս տարուան Յունուարէն Ջինուած ուժերու ու Պաշտպանութեան բանակի մէջ խաղաղ պայմաններու մէջ գոհերու թիւը նման կարճ ժամանակահատուածի համար ցնցող էր:

Արցախի Մէջ 2 Ժամկետային Ձինծառայողներ Եւ Ձոհուած Են

Արցախի մէջ երկու զինուոր նահատակուած է: Արցախի պաշտպանութեան նախարարութիւնը նախ յայտնած է մէկ զինծառայողի գոհուելու մասին, ապա տրամադրած է նաեւ երկրորդ մահացած զինծառայողին տուեալները:

«Արցախի Պաշտպանութեան բանակի հարաւ-արեւելեան ուղղութեամբ տեղակայուած զօրամասերէն մէկու պահպանութեան տեղամասին մէջ Փետրուար 12-ին՝ մօտ ժամը 11:30-ին, դեռեւս չպարզուած հանգամանքներու մէջ, մահացու հրազէնային վէրք ստացած է Պաշտպանութեան բանակի զինծառայող, 2000-ի ծնունդ Տիգրան Մանուէլի Մանուէլեանը: Երկրորդ հաղորդագրութեան

մէջ կը նշուի. «Փետրուար 12-ին՝ մօտ ժամը 13:00-ին, ՊԲ հարաւային ուղղութեամբ տեղակայուած զօրամասերէն մէկու պահպանութեան տեղամասին մէջ, դեռեւս չպարզուած հանգամանքներու մէջ, մահացու հրազէնային վէրք ստացած է Պաշտպանութեան բանակի զինծառայող, 2000-ի ծնունդ Տիգրան Յունուարի Միտիլեանը»:

Արցախի Հանրապետութեան պաշտպանութեան նախարարութիւնը կը կիսէ կորստեան ծանր վիշտը եւ իր զօրակցութիւնը կը յայտնէ մահացած զինծառայողներու ընտանիքներու անդամներուն, հարգապատենքներուն եւ ծառայակիցներուն:

Դէպքերուն առնչութեամբ կը կատարուի քննութիւն:

Հրայր Թովմասեանի Եւ Նորայր Փանոսեանի Դէմ Ապացոյցները Բաւարար Կը Նկատուին

Սահմանադրական դատարանի (ՍԴ) նախագահ Հրայր Թովմասեանի գործը քննող Յատուկ քննչական ծառայութիւնը (ՅՔԾ) կը հաղորդէ, որ քննչական ծառայութիւնը Թովմասեանի եւ Նորայր Փանոսեանի քրէական գործով ձեռքբերուած ապացոյցները բաւարար համարած է՝ գործով մեղադրական եզրակացութիւն կազմելու եւ դատարան ուղարկելու համար:

Այս մասին տեղեկ պահուած է տուժողներուն, մեղադրեալներուն, անոնց պաշտպաններուն: Գործի նիւթերը տրամադրուած են անոնց՝ ծանօթանալու համար:

Յիշեցնենք, Հրայր Թովմասեանին ՅՔԾ-ն մեղադրանք առաջադրած է պաշտօնէական լիազօրութիւնները չարաշահելու համար: Այն կ'առնչուի անոր արդարադատութեան նախարար եղած ժամանակահատուածին: Ըստ դատախազութեան՝ Թովմասեան «իր հետ քաւոր-սանիկական փոխյարբերութիւնների մէջ գտնուող անձի հետ յանցակցութեամբ» օգտագործելով 2 նոտարներու իրմէ ունեցած կախեալ վիճակը՝ 2013 թուականի Հոկտեմբերին վերջիններու հետ ձեռք բերած է անոնց համար ակնյայտ ոչ շահաւէտ գինով տարածքը վարձակալութեամբ յանձնելու պայմանաւորուածու-



Սահմանադրական դատարանի նախագահ Հրայր Թովմասեան

թիւն, որուն հետեւանքով ՍԴ ներկայիս նախագահը այդ երկու նոտարներէն իւրաքանչիւրէն, մինչեւ 2014 թուականի Ապրիլը, ամսական ստացած է 800 հազար դրամ վարձավճար՝ ընդհանուր 11 միլիոն 200 հազար դրամ:

Սանիկը, որուն կը յիշատակէ դատախազութիւնը, Արդարադատութեան նախարարութեան նախկին պաշտօնէայ Նորայր Փանոսեանն է, անոր եւս նոյն մեղադրանքը առաջադրուած է: Հրայր Թովմասեանին իրեն առաջադրուած մեղադրանք չէ ընդունած:

Արթուր Վանեցեանի Դատական Հայցը «Հայկական Ժամանակ»-ի Թերթի Դէմ

Ազգային Անվտանգութեան Ծառայութեան (ԱԱԾ) նախկին տնօրէն Արթուր Վանեցեանը «Հայկական Ժամանակ» օրաթերթի դէմ հայց ներկայացուցած է դատարան: Պատճառը նախորդ ամիս թերթի մէջ հրապարակուած «Պատիւ ունե՞մ, թէ՞ պատիւ չունեմ. Միշիկը, Արթուրը, Արիկը» վերնագրով յօդուածն է, ուր մասնաւորապէս գրուած էր. - «Հայկական ժամանակ»-ի ձեռքի տակ յայտնուել են փաստեր, որ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի ընտանիքի անդամներին, մասնաւորապէս կնոջ՝ Աննա Յակոբեանի եւ դստեր՝ Մարիամ Փաշինեանի դէմ քարոզչական արշաւը, որ իրականացնում են մի քանի լրատուամիջոցներ, համակարգում եւ ներշնչում է ԱԱԾ նախկին տնօրէն Արթուր Վանեցեանի կողմից: Ընդ որում, հիմքեր կան մտածելու, որ այդ հակաքարոզչութիւնը նաեւ վճարուած է վանեցեանի կողմից»:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը աւելի ուշ կայանի մէջ տուած իր ասուլիսի ժամանակ համացանցային յեղաշրջման փորձի անբաժանելի մաս որակած էր «Հայկական ժամանակ»-ի մէջ նկարագրուած հակաքարոզչութիւնը:

Քաղաքական յայտ ներկայացնող ԱԱԾ նախկին տնօրէնի փաստաբան Արամազդ Կիւրիեանը ըսած է՝ նախքան դատարան դիմելը պահանջած են հերքել ու հերքման գիր հրապարակել, որ, սակայն, վարչապետի ընտանիքին պատկանող «Հայկական ժամանակ»-ը չէ ըրած:

«Մեր կողմից ներկայացուել է հայցադիմում, որը որ վերաբերում է եւ հերքմանը, այսինքն՝ հերքման պահանջին, այդ թւում նաեւ՝ որպէսզի յօդուածը հեռացուի, հրապարակուի հերքման գիրը, որը որ նաեւ ներկայացուած է հայցադիմումին կից, ինչպէս նաեւ ներկայացուել է պահանջ՝ ոչ նիւթական վնասի հատուցման վերաբերեալ:

Պօղոս Պօղոսեանի Սպանութեան Գործին Առնչուող Դատախազութեան Դիմումը Վարոյթ Ընդունուած Է

Պօղոս Պօղոսեանի սպանութեան գործով գլխաւոր դատախազի տեղակալի բողոքի հիման վրայ յարուցուած է վերանայման վարոյթ՝ նոր երեւան եկած հանգամանքներով: Այս մասին «Ազատութեան» փոխանցած են Հայաստանի դատական բաժանմունքէն:

Դիմումը մակագրուած է վերաքննիչի դատաւոր Ռուբիկ Միլիթարեանին: Դատական նիստի օր նշանակուած է Փետրուար 27-ը:

Յիշեցնենք, որ Յունուար 23-ին վերաքննիչ քրէական դատարանը ստացած է 2001-ին նախագահ Ռոպերթ Քոչարեանի թիկնապահի կողմէ սպանուած Պօղոս Պօղոսեանի գործով Գլխաւոր դատախազութեան բողոքը:

Գլխաւոր դատախազի տեղակալն աւելի վաղ բողոք ներկայացուցած էր վերաքննիչ դատարան՝ դատավճիռը վերանայելու եւ ամբողջապէս բեկանելու համար: Ըստ Գլխաւոր դատախազութեան՝ Մեծ Բրիտանիոյ քաղաքացի Սիլվերն Նիւթոնի, որ հարցաքննուած էր այդ գործով, ներկայացուցած յայտարարութեամբ պարզուած է, որ առերեւոյթ Պօղոս Պօղոսեանը կեանքին ոչ թէ անզգուշութեամբ գրկուած է, այլ խումբ մը անձանց կողմէ խուլիկանական զրզուծներով դիտաւորութեամբ սպանութեան հետեւանքով:

ԼՈՒՐԵՐ

Գ. Այվազեանը կ'ակնկալէ, Որ ԱՆՃԷյ Քասպշիքը Ատրպէյճանահայերու Յետ Եւս Կը Յանդիպի

Ատրպէյճանահայերու ասամպլէյճի ղեկավար, ատրպէյճանագէտ Գրիգորի Այվազեանը մտահոգիչ կը համարէ Ղարաբաղի ատրպէյճանական համայնքի ներկայացուցիչներու հանդիպումները տարբեր կազմակերպութիւններու եւ դեսպաններու հետ:

Ինչպէս կը տեղեկացնէ «Արմենբրենս»-ը, Փետրուար 18-ին լրագրողներու հետ զրոյցի ժամանակ Այվազեանը նշած է, որ վերջին շրջանին Ղարաբաղի ատրպէյճանական համայնքը աննախադէպ աշխոյժացած է, ինչը չէ եղած մինչ այդ:

«Աւելի մտահոգիչ է ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ ղեկավար Անճէյ Քասպշիքի հետ վերջին հանդիպումը: Դա բոլորովին չի բխում միջնորդական առաքելութեան չէզոքութեան սկզբունքից», - ըսած է Այվազեանը:

Այվազեանն ըսած է, թէ հաշուի առնելով, որ Ղարաբաղի ատրպէյճանական համայնքի թիկունքին կանգնած է Ատրպէյճանի իշխանութիւնը, ատրպէյճանահայութիւնը իրաւասու է նախ եւ առաջ ակնկալել ԵԱՀԿ համախառնագաներէն չէզոքութեան պահպանում եւ համանման հանդիպումներու շարքի կազմակերպում նաեւ ատրպէյճանահայ վտարանդի համայնքի ներկայացուցիչներու հետ:

«Բացի այդ, ակնկալում ենք, որ Հայաստանի պետութիւնը կը



Ատրպէյճանահայերու ասամպլէյճի ղեկավար Գրիգորի Այվազեան

մշակի Արցախի հիմնախնդրում ատրպէյճանահայութեան հարցով հայեցակարգ: Պետութեան օգնութեան ակնկալիքն ունենք այս պարագայում, որովհետեւ դժուար է պատկերացնել, որ Քասպշիքը մէկ օրում է որոշել թուրալ կանձալիւնի հետ հանդիպել, կամ էլ կանձալիւնը պատահաբար է յայտնուել Միլլի Մեճլիսում (խորհրդարանում)՝ որպէս ընտրուած պատգամաւոր: Ի հարկէ, դրա թիկունքում պետութիւնն է կանգնած: Դրա համար ակնկալում ենք մեր պետութեան կողմից ատրպէյճանահայութեան հիմնախնդրի առաջ քաշումը բանակցային սեղան», - ընդգծած է Այվազեանը:

Հայամէտ Թուրք Գործիչ Օսման Քաւալա Ազատ Արձակուելէն Ետք Դարձեալ Ձերբակալուեցաւ



Հայամէտ թուրք հասարակական գործիչ Օսման Քաւալան

Պոլիս քաղաքի ծանր յանցագործութիւններու բաժանմունքի որոշմամբ ազատ արձակուեցաւ «Թուրքիոյ Հանրապետութեան կառավարութիւնը տապալելու փորձ ընելու» մէջ մեղադրուող հասարակական գործիչ Օսման Քաւալա, սակայն մի քանի ժամ ետք ան կրկին ձերբակալուեցաւ՝ մէկ այլ մեղադրանքով:

Օսման Քաւալան յայտնի հասարակական գործիչ է: Հիմնադրած է եւ երկար տարիներ ղեկավարած է «Anadolu Kultur» հիմնադրամը՝ տարիներ շարունակ իրականացնելով նաեւ հայկական մշակույթի ներկայացնող միջոցառումներ: Քաւալան ընդունած է Հայոց ցեղասպանութեան փաստը եւ խստիւ

դատապարտած ան: Քաւալան աշխոյժօրէն մասնակցած է 2013-ի ամրան կեզի զբօսայգիի հակակառավարական ցոյցերուն: Ան կալանաւորուած էր 2017-ի Դեկտեմբերին: Կը մեղադրուէր 2016-ի ռազմական յեղաշրջման փորձին մասնակցութիւն ունենալու մէջ: Բազմաթիւ թրջական եւ միջազգային իրաւապաշտպան կազմակերպութիւններ իրենց բողոքի ձայնը բարձրացուցած էին՝ Քաւալայի ապօրինի կալանքին վերջ դնելու պահանջով:

Օսման Քաւալայի արդարացման եւ ազատ արձակման որոշումը կայացաւ եւս էր 840-օրեայ կալանքէն ետք՝ 2020-ի Փետրուար 18-ին:

Հայաստան-Գերմանիա Յարաբերութիւնները Արագօրէն Կը Զարգանան. ԱՆԿԵԼԱ ՄԵՐՔԷԼ



ԱՆԿԵԼԱ ՄԵՐՔԷԼ-Փաշինեան համդիպումը Պեռլինի մէջ

Հայաստան-Գերմանիա յարաբերութիւնները կը զարգանան բաւական բուռն կերպով: «Արմենիա» կը հաղորդէ, թէ Պեռլինի մէջ ՉԼՄ-ներու համար եղած յայտարարութեան ժամանակ, այս մասին նշած է Գերմանիոյ վարչապետ Անկելա Մերքէլը:

«Հայաստանի մէջ կատարուած են մեծ փոփոխութիւններ: Փոփոխութիւններ կը կատարուին այսօր իրաւական համակարգի մէջ: Մենք համոզուած ենք, որ այդ մէկը դիւրին գործ չէ, եւ Հայաստանին յաջողութիւն կը մաղթենք այդ գործին մէջ», - ըսած է Անկելա Մերքէլը: Ան վերջիւ շարժեց է իր այցելութիւնը Հայաստան եւ ընդգծած, որ տպաւորուած էր «ԹՈՒՄՕ» կեդրոն այցելութեամբ: Այդ այցելութիւնը իր արդիւնքը տուած է, եւ Անկելա Մերքէլ տեղեկացուցած է, որ աշխարհի Պեռլինի մէջ եւս պիտի բացուի «ԹՈՒՄՕ» կեդրոն: Ան նշած է, որ բուռն համագործակցութիւնը կը շարունակուի տարբեր ոլորտներու մէջ: Նկատած է, որ Հոկտեմբերին Գերմանիոյ մէջ կայացած է տնտեսական համաժողով, որ նոր էջ բացած է հայ-գերմանական յարաբերութիւններուն մէջ:

Անկելա Մերքէլ կարեւոր համարած է Աֆղանիստանի մէջ Հայաստանի խաղաղապահներու առաքելութիւնը եւ շնորհակալութիւն յայտնած ատոր համար: Ան նշած է,

որ Հայաստանի իր գործընկերոջ հետ հանդիպումը պիտի շարունակուի յազեցած օրակարգով, անդրադարձ պիտի կատարուի նաեւ Հայաստան-Ատրպէյճան յարաբերութիւններուն:

Գերմանիան այն հզօր կամուրջներէն մէկն է, որ կը կապէ Հայաստանը Եւրոպական Միութեան, եւրոպական քաղաքակրթութեան եւ մշակույթին հետ: Այս մասին յայտարարած է ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը՝ Բեռլինի մէջ համատեղ յայտարարութեան ընթացքին:

«Գերմանիան Հայաստանի մտերիմ բարեկամն ու գործընկերն է, եւ մենք զգում ենք այդ բարեկամութեան ուժը եւ զգացական, եւ գործնական առումներով: Այսօր վստահութեամբ կարող ենք արձանագրել, որ մեր բարեկամութիւնը հիմնուած է ընդհանուր արժեքների վրայ: Դրանք միաւորում են մեր երկու երկրները եւ յուսալի հէնք են ծառայում ամենատարբեր ոլորտներում համագործակցութիւն ծաւալելու համար», - ըսած է վարչապետ Փաշինեանը:

Ան նկատած է, որ իր պաշտօնավարումէն ի վեր, վերջին մէկ ու կէս տարուան ընթացքին, Գերմանիոյ վարչապետի հետ կը հանդիպի արդէն երրորդ անգամ, որ ինքնին խօսուել փաստ է եւ կը վկայէ երկկողմ յարաբերութիւններու բարձր մակարդակի մասին:

Հնդկաստանի Դեսպանատունը Առաջարկած Է Երեւանի Մէջ Տեղադրել Կանտիի Արձանը

Հայաստանի մէջ Հնդկաստանի դեսպանատունը առաջարկած է Երեւան քաղաքի մէջ տեղադրել հնդիկ քաղաքական եւ հոգեւոր առաջնորդ Մահաթմա Կանտիի արձանը անոր 150-ամեակի կապակցութեամբ: Արձանի տեղադրման համար առաջարկուող վայրերն են Օղակաձեւ զբօսայգին կամ Հանրապետական հիւանդանոցի յարակից զբօսայգին: Երեւանի աւագանիի անդամ Լեոն Զաքարեանը Ֆեյսպուքի իր էջին գրած է. «Մեզ առաջարկ է եկել Հնդկաստանի դեսպանատան կողմից, ըստ որի առաջարկում է Երեւան քաղաքում տեղադրել Մահաթմա Կանտիի արձանը:

Առաջարկուող վայրերն են Օղակաձեւ զբօսայգում կամ Հանրապետական հիւանդանոցի յարակից զբօսայգում:

Նկարում առաջարկուող տարբերակն է:

Մահաթմա Կանտիի 150 ամեակի կապակցութեամբ 2019-ի Հոկտեմբեր 2-ին մեկնարկած է Տեյլից



Հնդիկ քաղաքական եւ հոգեւոր առաջնորդ Մահաթմա Կանտի

մինչեւ ժենեւ կազմակերպուող «Շարժուելով դէպի ազատութիւն եւ խաղաղութիւն խորագրով» մէկամեայ քայլերի, որն անցնելու է նաեւ Հայաստանով եւ Արցախով: Քայլերի մասնակիցները այժմ գտնուում են Հայաստանում»:

Մեկնարկեց Սահմանադրական Հանրաքուլի Քարոզարշավը



Փետրուար 17-ին մեկնարկած է Հայաստանի սահմանադրական փոփոխություններու հանրաքուլի քարոզարշավը: Քարոզարշավը պիտի շարունակուի մինչև Ապրիլ 3-ը:

«Արմենբիբլես»-ի փոխանցմամբ՝ իշխող «Քաղաքացիական Պայմանագիր» կուսակցությունն արդեն ձեռնարկած է «Այո»-ի շտապը. այն կը ղեկավարէ ՀՀ տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցվածքներու նախարար Սուրեն Պապիկյանը:

Պատգամաւորներու կողմէ «Ոչ»-ի շտապ ձեռնարկելու ժամկէտը լրացաւ փետրուար 17-ին եւ խորհրդարանական ուժերէն որեւէ մէկը «Ոչ»-ի շտապ ձեռնարկելու մասին չյայտարարեց:

Խորհրդարանական «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան քաղաքական խորհուրդը որոշած է, որ կուսակցութիւնը պիտի չմասնակցի Սահմանադրութեան փոփոխություններու հանրաքուլի կայացման գործընթացին: Բարգաւաճ Հայաստան կուսակցութեան քաղաքական խորհուրդի՝ Փետրուար 15-ին կայացած նիստին ետք լրագրողներու հետ գրոյցի ժամանակ այս մասին յայտնած է կուսակցութեան անդամ Նայիրա Զոհրապետը:

Փետրուար 18-ի առաւօտեան ձեռնարկուած է սահմանադրական փոփոխություններու Ապրիլ 5-ի հանրաքուլի «Ոչ»-ի շտապ:

Երբ սպառնացաւ խորհրդարանական ուժերուն տրուած ժամա-

նակը, «Ոչ»-ի արշաւ սկսելու մասին յայտարարեց քաղաքացիական նախաձեռնութիւնը: Կեդրոնական ընտրական յանձնաժողով դիմած են գործող իշխանութիւններու քննադատութեամբ յայտնի խումբ մը իրաւաբաններ:

Յուշակը կը գլխաւորէ Արցախի նախկին մարդու իրաւունքներու պաշտպան, «Իրաւական ուղի» հասարակական կազմակերպութեան համահիմնադիր Ռուբէն Մելիքեանը: Ան իր ֆեյսպուքեան էջին ներկայացուցած է ցուցակի առաջին տասնեակը, ուր տեղ գտած են նաեւ Գոհար Մելոյեանը, Արսէն Բաբայեանը, Էլինար Վարդանեանը, Տիգրան Աթանեսեանը, Ասողիկ Մաթեոսեանը, Արտակ Ասատրեանը, Սիրանուշ Սահակեանը, Անահիտ Սարգսեանը եւ Արսէն Մկրտչեանը:

Արտախորհրդարանական քաղաքական ուժերը եւս «Ոչ»-ի քարոզչութիւն իրականացնելու մասին չեն յայտարարած: Հայաստանի Հանրապետական կուսակցութիւնը յայտարարած է, որ որեւէ կերպ պիտի չմասնակցի գործընթացին, ՀՅԴ-ն հանրաքուլէն պոչքոթելու կոչ ւրած է:

Սահմանադրական փոփոխություններու հանրաքուլէն պիտի կայանայ Ապրիլ 5-ին: Հանրաքուլէով կ'առաջարկուի դադարեցնել Սահմանադրական դատարանի նախագահ Հրայր Թովմասեանի եւ դատարանի 6 անդամներու պաշտօնավարումը:

Փաշինեանի «Միւնիխեան Սկզբունքները»

Շարունակուած էջ 1-էն

ըլլալով Հայաստանի ղեկավարը Հայ ժողովուրդի եւ միջազգային հանրութեան առջեւ ներկայացուց այն շրջագիծը, որոնց հիման վրայ պէտք է ընթանան հետագայ բանակցութիւնները:

Բանավեճի աւարտին Հայաստանի վարչապետին խորհուրդ տուողներու պակաս չկար: Պէտք է յիշել Պաքուի եւ Սոււրիայի քարոզերը, պէտք է խօսել Թալիշ գիւղի ողբերգութեան մասին, պէտք է յիշել Սաֆարովի կողմէ Հայ սպայի կացինահարման մասին, 19-րդ դարու պատմականը պէտք է ներկայացնել, ոտքի ելել ու հեռանալ, քանի որ Ատրպէյճանի ցախագահը կը վիրաւորէ Հայ ժողովուրդին եւ մասնաւորապէս կ'արտայայտեն շատ մը քաղաքական ու հասարակական գործիչներ, առանց հասկնալու, որ քննարկումը անցեալի պատմու-

թեան մասին չէր եւ ներկայ եղող դիւանագետներն ու միջազգային փորձագետները եկած էին լսելու կողմերու տեսակետները՝ շարունակուող հակամարտութեան լուծման հնարաւորութիւններուն մասին:

Հրապարակային այս քննարկումը, ընդհանուր առմամբ դրական էր Հայաստանի համար, մանաւանդ որ, Ատրպէյճանի նախագահը հակափաստարկներու պակասէն կը տառապէր եւ անդադար կը կրկնէր նոյն սկաւառակը՝ «մեր գրաւեալ տարածքները վերադարձուցէք եւ ամէն ինչ լաւ կ'ըլլայ»:

»Միւնիխեան Սկզբունքներու« ներկայացմամբ կը յուսանք որ, վերջ կը տրուին ներքին այն խօսակցութիւններուն ու պնդումներուն, թէ Հայաստանի վարչապետը կը պատրաստուի արգատագրուած հողերը յանձնելու Ատրպէյճանին:

«ՄԱՍԻՍ»

Հայաստանը կը Բանակցի Վրաստանի Հետ Դեպի ԱՄՆ Համատեղ Ուղիով Թռիչք Բանալու



Քաղաքացիական օդանավաւթութեան կոմիտէի ղեկավար Տաթևիկ Ռեւազեանը խորհրդարանէն ներս յայտնած է, որ աշխատանքներ կը տարուին Երեւանէն Լոս Անճելըս թռիչքներու կազմակերպման ուղղութեամբ: Պատասխանելով ուղիղ թռիչք բանալու հնարաւորութեան մասին ԱԺ փոխիւօսնակ Ալեն Սիմոնեանի հարցին՝ Ռեւազեանը նշած է, որ ուղեւորահոսքը բաւարար չէ ուղիղ թռիչք կազմակերպելու հա-

մար, որովհետեւ օդանավային ընկերութեան ձեռնառու չըլլար շաբաթական մէկ թռիչք կատարել, այլ անհրաժեշտ է նուազագոյնը 2-3 թռիչք:

Այս հարցով Հայաստանը կը բանակցի Վրաստանի հետ թռիչքը համատեղ կազմակերպելու համար, սակայն խնդիրն այն է, որ Վրաստանի մէջ կ'ուզեն թռիչք բանալ դէպի Նիւ Եորք, իսկ Հայաստանի մէջ՝ Լոս Անճելըս:

Լեռնային Ղարաբաղի Ժողովուրդը Կը Պատասխանէ

Շարունակուած էջ 1-էն

կան ջանք գործադրել մեր տարածաշրջանում յարատեւ խաղաղութիւն ստեղծելու համար: Եւ որպէս Հայաստանի վարչապետ, այս իրավիճակը համարում եմ ոչ միայն իմ պատասխանատուութիւնը յանուն իմ երկրի անվտանգութեան, այլ նաեւ գիտակցում եմ իմ պատասխանատուութիւնը տարածաշրջանի անվտանգութեան համար, համաշխարհային, գլոբալ անվտանգութեան համար: Եւ ես առաջարկում եմ նախագահ Ալիեւին այս իրավիճակն ընկալել որպէս մեր երկուստեք խնդիրը, անելիքը: Այն է՝ ձեռնարկել յարատեւելի խաղաղութիւն եւ կայունութիւն ու այս իրավիճակը դիտարկել ոչ միայն որպէս մեր ազգային օրակարգի հիմնախնդիր, այլ նաեւ որպէս գլոբալ ու տարածաշրջանային անվտանգութեան օրակարգի խնդիր», - ըսաւ Փաշինեան:

Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը հակադարձելով Նիկոլ Փաշինեանին՝ ըսաւ. «Միջազգային հանրութիւնը առաջինը պէտք է բացատրի, որ Լեռնային Ղարաբաղը Ատրպէյճան է եւ երկրորդը՝ լուրջ ճնշում գործադրէ ազդեցութիւններով»:

Փաշինեանը նշեց, որ ինչ կը վերաբերի ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան Խորհրդի փաստաթուղթերուն, այդ փաստաթուղթերու ընդհանուր իմաստն է՝ առանց պայմաններու եւ անյապաղ հաստատել հրադադար, այսինքն՝ դադարեցնել որեւէ բռնութիւն եւ դադարեցնել ռազմական գործողութիւն-

ները: «Առաջին հերթին Ատրպէյճանն է, որ չի պահել, չի յարգել Անվտանգութեան Խորհրդի փաստաթղթի պայմանները», - շեշտեց Փաշինեան:

Հայաստանի վարչապետն ըսաւ, որ երբ կը խօսուի տարածքային ամբողջականութեան մասին, պէտք է որոշուի՝ որ երկրի տարածքային ամբողջականութեան մասին է խօսքը:

«Հարցը նա է, որ եթէ Ատրպէյճանը յարգում էր Խորհրդային Միութեան տարածքային ամբողջականութիւնը, դառնալով անկախ պետութիւն՝ ինչպէ՞ս էր յարգում այդ տարածքային ամբողջականութիւնը, թէեւ Ատրպէյճանը դուրս եկաւ Խորհրդային Միութիւնից նոյն կերպ, ինչպէս Լեռնային Ղարաբաղը դուրս եկաւ Խորհրդային Միութիւնից», - ըսաւ Փաշինեան:

Հայաստանի վարչապետն աւելցուց. «Նախագահ Ալիեւն ասում է, թէ Լեռնային Ղարաբաղը բանակցութիւնների եւ համարարութեան կողմ չէ, բայց Ատրպէյճանը երկու անգամ համաձայնագրեր է ստորագրել Լեռնային Ղարաբաղի հետ: Առաջին անգամ 1994 թուականին եւ դա հրադադարի համաձայնագիրն էր Հայաստանի, Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ատրպէյճանի միջեւ: Պաշտպանութեան նախարարներն են ստորագրել այդ փաստաթուղթը: Դրանից երեք ամիս անց 1994 թ. Յուլիսին իրենք վերահաստատել են, որ հրադադարը պահպանուելու է այնքան, մինչեւ կոնֆլիկտը ստանայ քաղաքական լուծում»:

Բանակցի Մասին

Շարունակուած էջ 2-էն

Իշխանութիւնները պարտաւոր են սա անել, հակառակ դէպքում չեն կարողանալու փակել կասկածները եւ քաղաքական շահարկումները Պանդորայի արկղը, ինչն անդառնալի վնաս է հասցնե-

լու թէ բանակին, թէ Հայաստանի եւ Արցախի անվտանգութեանը: Բանակն այն համակարգն է, որը շահարկումների եւ կասկածների տեղ չպիտի տայ, եւ դա ապահովելն իշխանութիւնների պարտաւորութիւնն է:

«Ի ԼՈՒՐ»

Էրտողանը, Լիպիան Եւ Արաբական Աշխարհը



ՃՐՏԳ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ԱՂՊԱՇԵԱՆ

Նորութիւն մը բերած կամ գաղտնիք մը յայտնած պիտի չըլլանք, եթէ պարզենք, թէ Թուրքիոյ նախագահ Էրտողան կ'երագէ եւ կը ջանայ վերականգնել Թուրքիոյ օսմանական փառքերը եւ յատկօրէն կ'արտայայտուի անոր մասին, սակայն այդ երագները կեանքի կոչելու իր ջանքերը պիտի չիրականանան, որովհետեւ անոնք կը բխին այն գաղափարական խորքերէն, որոնք կը ձգտին վերականգնել պատմութիւնը, երբ այդ մէկը անհնար է:

Էրտողանի կարծիքով, Թուրքիան մեծ պետութիւն մըն է, որ տիրապետութիւն պէտք է ունենայ Միջերկրականի մէջ, ուր Յունաստան, Եգիպտոս, Իսրայէլ եւ Կիպրոս կը ջանան ծովի խորքի քարիւղի ու կազի պաշարներէն օգտուիլ: Ներկայիս, ան Քաթարի նւթական աջակցութեամբ նոր արկածախնդրութեան մը սկսած է Լիպիոյ մէջ, նախ այնտեղի իրադարձութիւններու բեմին վրայ իր տեղը ապահովելու համար, ապա Լիպիոյ քարիւղի եւ կազի աղբիւրներուն հասնելու, ինչպէս նաեւ Թուրք կապալառուներու աշխատանքներուն արդիւնք ձգձգուած իրաւունքները ապահովելու (որոնք Քաթարի անկումէն ետք չեն վճարուած, իսկ խօսքը երկու միլիառ տոլարի մասին է):

Էրտողան Լիպիոյ վարչապետ Ֆայէզ Սաուաճի հետ ստորագրած է փոխհասկացողութեան յուշագիր մը, որ կը յտակացնէ Միջերկրական ծովէն իրենց մասնաբաժինները՝ երկու երկիրներու փերուն միջեւ: Այդ յուշագիրով Թուրքիան կը ջանայ վտանգել եւ հատել տարածաշրջանի ծովային աշխարհագրութիւնը, ուր, սակայն, Յունաստան, Կիպրոս եւ Եգիպտոս հետախուզման ծրագիրներ ունին եւ այդ գծով կը վայելեն Միացեալ Նահանգներու, Եւրոմիութեան եւ Իսրայէլի աջակցութիւնը: Լիպիոյ Ազգային բանակի հրամանատար Խալիֆա Հաֆթեր խոստացած է խզել այդ համագործունէութիւնը, եթէ ինք իշխանութեան գլուխ հասնի:

Լիպիոյ հարցով նախագահ Էրտողանի մօտեցումը կը կրէ նոյն իր միջազգային քաղաքականութեան հանդէպ որդեգրած ընդհանուր մօտեցման բնոյթը: Թուրքիոյ խորհրդարանը արդէն իսկ վաւերացուցած է նախագահին ծրագիրները Լիպիոյ գծով, եւ կը թուի, թէ անոր աջակիցները շատ հիացած են իր մղած պայքարով: Ըստ Էրտողանի քաղաքական հարցերու խորհրդական Իպրահիմ Քալինի՝ նախագահը իր արդիւնաւէտ եւ հեռատես դիւանագիտութեամբ Թուրքիան դարձուց գլխաւոր դերակատարներէն մէկը Լիպիոյ մէջ:

Էրտողան համոզուած է, թէ

Թուրքիան՝ Օսմանեան կայսրութեան ժառանգորդը ըլլալով, պէտք է անոր փառքերը վերակենդանացնէ, ուստի նոյն այդ օսմանցիներուն գէնքը՝ կրօնքը գործածելով, ան կը ջանայ նոր կայսրութիւն մը հիմնել: «Ճիշատ»՝ Աստուծոյ սիրոյն իսլամներու մղած պատերազմը, կարեւոր հարց մըն է Էրտողանի պահպանողական ընտրատարածքին մէջ եւ ի հարկ է նաեւ ինքնին

Էրտողանի համարգ արդարեւ, ան շատ գործօն կերպով կ'օգտուի այդ գաղափարէն՝ մոլեռանդ իսլամներու միտքերուն մէջ հերոսի տպաւորութիւն ձգելով, ինչպէս Լիպիոյ Մարաթէ քաղաքի հրամանատար առաջնորդ Ֆարաճ Մուսթաֆա ըսած էր:

Էրտողան սակայն կը վազէ անհասանելի իսլամական կայսրութեան մը երագանքին ետեւէն, այդ մէկը անհնար է, քանի որ Թուրքիոյ տնտեսութիւնը ներքնապէս արագընթաց փլուզումի մէջ է: Շատ դժուար պիտի ըլլայ շարունակել Էրտողանի յիշեալ արկածները՝ նոյնիսկ Քաթարի նման հարուստ երկրի մը աջակցութեամբ: Միւս կողմէ, Թուրքիոյ բանակն ու օդուժը մեծ հարուածներ ստացան ինքնին Էրտողանէն, 15 Յուլիս 2016ի անյաջող յեղաշրջումէն ետք, եւ տակաւին ամբողջովին չեն վերականգնած գհետեւաբար, Թուրքիան կրնայ խնդիրներ յառաջացնել Լիպիոյ մէջ, բայց պիտի չյաջողի արդիւնքի մը հասնիլ:

Քաթարէն բացի ո'չ մէկ երկիր կ'աջակցի Թուրքիոյ: Ալճերիան եւ Թունիզը դրական կը գնահատեն Թուրքիոյ կեցուածքը, իրենց երկիրներու «Իսլամ եղբայրներ»

խմբակցութեանց ազդեցութեան տակ, սակայն անոնք չեն օժանդակեր անոր ռազմական գործողութիւններուն, մինչդեռ Թուրքիոյ համար անհնար է որեւէ աջակցութիւն ցուցաբերել Լիպիոյ կառավարութեան ղեկավար Ֆայէզ Սաուաճին՝ առանց Թունիզի օդային ու ծովային օժանդակութեան: Եգիպտոսը, Մէուտական Արաբիան եւ Արաբական Միացեալ Էմիրութիւնները նեցուկ կը կանգնին Լիպիոյ բանակի գորավար Խալիֆա Հաֆթերին, նմանապէս՝ Ռուսիան, Ֆրանսան եւ Իտալիան: Իսկ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Թրամփ ղէմ է Թուրքիոյ միջամտութեան Լիպիոյ հարցով, ի տարբերութիւն Սուրիոյ իրավիճակին, ինչպէս նաեւ ղէմ են Եւրոմիութեան անդամները:

Լիպիոյ հարցով Պերլինի համաժողովի մասնակիցները չաջակցեցան Էրտողանի այդ առաջարկին, որ կը ձգտէր թրքական բանակը միջամուխ ընել Լիպիոյ հակամարտութեան՝ Սաուաճին օգնութեան հասնելու պատրուակով գաւելին, անոնք խստիւ արգիլեցին արտաքին որեւէ ռազմական միջամտութիւն գաւելին, որ գալլոյթ

Շար.ը էջ 19

ARMENIAN EDUCATIONAL BENEVOLENT UNION
ՀԱՅԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԲԱԵՐՍԻՐԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Cordially invites you to

Spring Brunch

Benefitting the
AEBU Scholarship Fund
Empowering Our Youth for a Brighter Future

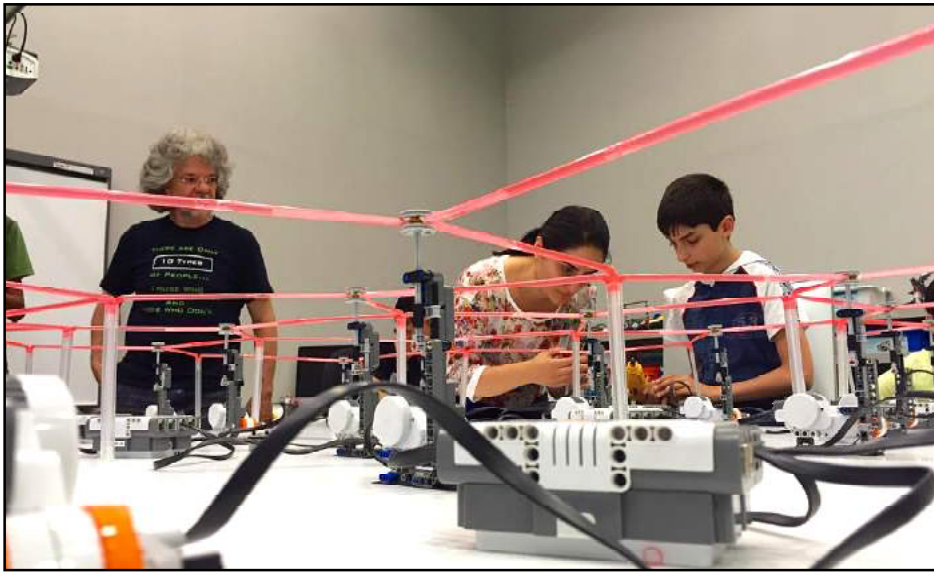
Sunday
March 22, 2020
Starting at 10:30 am

AEBU CENTER
1060 North Allen Avenue
Pasadena, CA 91104

To Reserve your tickets please call
626•344•7321
or
818•281•0351

Donation \$50

Հայաստան՝ Գիտարուեստի Կեդրոն



ՄԵԹՐ ՊԱՐԳԵՒ ԴԱԻԻԹԵԱՆ

Ամերիկեան հոշակաւոր Forbes երկշաբաթաթերթի Յունուար 2020 թիւին մէջ Wade Shepard-ի "Welcome to Armenia - The world's next tech hub" վերնագրով յօդուածը կ'ուռեցնէ ամէն մէկ հայու կուրծքը՝ կարդալով օտարի աչքով դիտուած իրավիճակի մը մասին, որ Հայաստանը կը նկատէ գիտարուեստի ապագայ կեդրոն մը աշխարհի մէջ:

Ազրպէյճանի, Վրաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ ուռնացող ու զարգացող մեծ կառուցուածքային գործակցութեան ի տես, որուն օրինակներէն մէկն էր 30 հոկտեմբեր 2017 թուականին գործի դրուած երկաթուղագիծը, որ Պաքու-Թիֆլիս-Կարս գիծով Կասպից ծովը կը կապէր արեւելեան Թուրքիոյ եւ անկէ ալ Եւրոպայի հետ՝ շրջանցելով Հայաստանը եւ զայն գրկելով այդ գիծին ընծայած օգուտներէն ու շահաբաժիններէն, - Forbes-ի յօդուածը կ'ըսէ, թէ Հայաստան «փոխանակ ճարտարարուեստականացումի կամ նոր մետաքսեայ ճամբու մը մէջ գլուխը մխրճելու, իր գրաւը դրած է ուրիշ մարզի՝ գիտարուեստի վրայ»:

Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի կողմէ երկաթուղագիծին բացումը Հոկտեմբեր 30-ին կատարելը յատկանշական բնոյթ կը ստանար, որովհետեւ Թուրքիա Կարսը գրաւած էր 1920-ի հոկտեմբեր 30-ին՝ զայն անջատելով Հայաստանի առաջին Հանրապետութենէն: Այդ խորհրդանշական երեւոյթը վստահաբար կը մղէ երիտասարդութիւնը Հայաստանի, որ փակ սահմաններէն վեր ճախրելով՝ ցոյց տայ աշխարհին, թէ վերածնունդ ապրող հայութիւնը իր հանճարին ու մտքին ուժովը սահման չի ճանչնար եւ պատրաստ է իր գիտարուեստով «գրաւելու» աշխարհը:

Forbes կ'ըսէ. «Թէեւ Հայաստան երկար տարիներ մեծ քայլերով յառաջ կ'երթար բարձր գիտարուեստի (high-tech) ուղիով, սակայն թափը իսկապէս սկսաւ արդիւնք տալ 2018-ի «Թաւշեայ յեղափոխութեամբ»: Յանկարծ փոքր, աննշան երկիրը, պահուելու աշխարհի քարտէսին խոր կեդրոնը, դարձաւ լեցուն յոյսով եւ դէպի յառաջ զացող ապագայի մը տեսիլքով, որ փայլուն կ'երեւի անսովորաբար»:

Forbes-ի փայլուն ապագայ գուշակող գրութեան արձագանգողը դարձաւ Հայաստանի կրթութեան եւ գիտութեան նախարարութեան խօսնակը՝ ըսելով. «Մենք շահի քիչ աղբիւրներ ունինք, եւ բարձր գիտարուեստը հիմնական ուղղութիւն կը նկատենք հայկական սնտե-

սութիւնը ամրապնդելու, պաշարումն ու շրջափակումը յաղթահարելու, եւ մեր կրթական ու դաստիարակչական վաճառանիշերը արտածելու»:

Փետրուար ամսու կիսուն, երբ մեր շուրջը ամէն մարդ սիրաբանութեան օրով (Valentine's Day) տարուած վարդեր, համբոյրներ ու նուէրներ կը փոխանակէ, պատշաճութիւնը գուցէ կը պահանջէր, որ այդ նիւթին մասին ըլլար մեր այս յօդուածը: Սակայն Հայաստանը փառաբանող ու վարկը բարձր դասող Forbes-ի յօդուածը, ամէն հայու գնահատանքին արժանի դառնալու սիրաբանութեամբ, մեզ մղեց, որ այս յատկանշական օրուան առթիւ մեր սիրոյ արտայայտութիւնը ուղղենք մեր հայրենիքին՝ Հայաստանի, որու մեծարումն ու յաջողութիւնը վառ ապագայի մը սիրով կը լեցնեն մեր սրտերը՝ ետին ձգելով մեր ողբայի մուսլ անցեալը եւ ներկայ երթը դարձնելով յուսադրիչ:

Գերման կայսերապաշտութեան եւ ցեղապաշտութեան կողմէ անցեալին ծրագրուած ու կատարուած ցեղասպանութեանց գոհ դարձած հայ եւ հրեայ ժողովուրդներու պետական հիմնարկները, իրենց սահմաններով եւ ժողովրդային փոքր թիւերով, գիտցած են, որ գիտութեամբ միայն կարելի է անհաւասար ուժի դէմ կանգնիլ եւ անով գինուած՝ ինքնապաշտպանուիլ:

Իսրայէլ իր գիտական բարձր մակարդակով դարձած է միջագայնօրէն ընդունուած եւ ճանչցուած յառաջադէմ երկիր մը: Հայաստանն ալ, Իսրայէլի նման, իր գիտական բարձր մակարդակով եւ աշխարհ ատարած Սփիւռքով, ունի բոլոր տուեալները մօտ ապագային իր արժանի դերն ու ներկայութիւնը ունենալու միջազգային գետնի վրայ: Արդէն շատ մը գիտարուեստի աշխարհահռչակ հսկայ ընկերութիւններ, ինչպէս Intel, Microsoft, Google, IBM, Synopsys եւ Cisco, Հայաստանի մէջ ունին իրենց սեփական գրասենեակները՝ զայն նկատելով կարելոր գիտարուեստի կեդրոն ամբողջ կովկասի տարածքին:

Կ'ապրինք աշխարհի մը մէջ, ուր փոքր երկիրները կը ծառայեն որպէս խաղաքարտ մեծ երկիրներու քաղաքական ու տնտեսական հաշիւներու սեղանին վրայ: Անոնց խաղին ենթակայ չդառնալու լաւագոյն միջոցը սեփական ուժին վստահելն է՝ ինքնազարգացումով եւ գիտութեան կեդրոն դառնալով, որուն առջեւ եւ որուն հետ կը խոնարհին ու կը գործակցին մեծ ուժերը՝ իրենց շահերուն եւ ծրագրերուն կարող գործընկեր գտնե-

Իմ Հակառակորդ Թուրք Մարզիկն Աւելի Շատ Հայկական Հիմն Լսած Է, Քան Թրքականը. Արթուր Ալեքսանեան



Ամառնային ողիմպիական խաղերուն ընդառաջ, յունահռոմէական ոճի ըմբիշներ, աշխարհի եռակի ախոյեան, Եւրոպայի հնգակի ախոյեան Արթուր Ալեքսանեանն ու Կարապետ Չալեանն առաջիկայ օրերուն պիտի մեկնին մարզական հաւաքներու: Ինչպէս կը հաղորդէ «Արմէնքրես»-ը, այս մասին մարզիկները յայտնած են Փետրուար 17-ին լրագրողներու հետ ձեպագրոյցի ժամանակ:

Անդրադառնալով Հռոմի մէջ կայացած առաջնութեան՝ Արթուր Ալեքսանեանը նշած է, որ միակ մտավախութիւնն այդ մրցումներու ժամանակ Ողիմպիական խաղերուն ընդառաջ վնասուածք ունենալն էր: «Մնացածը՝ լաւ մարզավիճակում էի, ինձ լաւ էի գտնւմ: Գօտեմարտել եմ իմ հիմնական մրցակիցների հետ ու բոլորին լաւ ճանաչում էի», - նշած է Արթուր Ալեքսանեանը: Անդրադառնալով թուրք եւ ատրպէյճանցի երկրպագուներու եւ թուրք մարզիկի պահուածքին՝ յաղթական պատուոյ հարթակի վրայ մէջքով հայկական դրօշին կանգնելուն, մարզիկը նշեց, որ այդ պահուածքը կարելոր չէ: «Այդ ժամանակ ես չեմ տեսել, ինձ յետոյ ասացին, բայց, եթէ նոյնիսկ նրանք դէմքով չըջուեցին դրօշին, հայոց հիմնը լսեցին: Իմ հակառակորդ ատրպէյճանցի մար-

զիկն աւելի շատ հայկական հիմն է լսել, քան թրքականը: Այնպէս որ, նրանց մէջքով շրջուելը կարելոր չէ», - նշած է Արթուր Ալեքսանեանը՝ տեղեկացնելով որ դահլիճին մէջ շատ եղած են հայ երկրպագուներ, անոնց շարքին՝ նաեւ Ֆուլպոլի Հայաստանի հաւաքականի առաջատար Հենրիկ Մխիթարեանը, որ իրեն աւելի ոգեւորած է:

Կարապետ Չալեանն ալ խոստացած է Ողիմպիական խաղերուն չչտապել: «Կ'աշխատեմ ողիմպիական մրցումների ժամանակ չչտապել, հենց այդ շտապելն է որ խանգարում է ինձ յաղթել», - անկեղծացած է Չալեանը: Խօսելով Եւրոպայի առաջնութեան իր մրցակիցներու մասին՝ Կարապետ Չալեանը նշած է, որ բաւական բարդ էր. «Բոլորը փորձառու ըմբիշներ էին, դժուար էր գօտեմարտելը, բայց փա՛ռք Աստուծոյ, առանց մետալ չվերադարձայ»:

Իտալիոյ մայրաքաղաք Հռոմի մէջ կայացած յունահռոմէական ոճի ըմբշամարտի Եւրոպայի առաջնութիւնը Հայաստանը նուաճած է 4 մետալ՝ 2 ոսկէ եւ 2 պրոնզէ: Գէորգ Դարիպեանն ու Արթուր Ալեքսանեանը դարձան Եւրոպայի ախոյեաններ, իսկ Կարէն Ասլանեանն ու Կարապետ Չալեանը նուաճեցին պրոնզէ մետալ:

(Մարզական լուրեր էջ 18)

լով: Ահա թէ ինչո՛ւ Հայաստան կրցած է Ամերիկայի, Ռուսիոյ եւ Եւրոպայի հետ մշակել եւ ունենալ հաւասարակշռուած կապ ու յարա-

բերութիւն՝ անոնց ցոյց տալով օգտակար գործընկեր դառնալու տուեալներ, որպէս մտքի եւ բազուկի տէր երկիր:

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՕՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 * \$100,00 (first class) for USA

\$ 125,00 (Air Mail) for Canada.

\$ 250,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State: ----- Zip Code: -----

Country: -----

Tel: ----- Email: -----

Նոր Սերունդի եւ Հ.Մ.Մ.ի Խրախճանքը Սիրահարներու Տօնին Առիթով

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան եւ Հ.Մ.Մ.ի համատեղ կազմակերպութեամբ իւրօրինակ նախաձեռնութիւն մը տեղի ունեցաւ նշելու համար «Սիրահարներու Տօն»ը (Valentine's Day):



Արդարեւ, սիրահարներու տօնին ճիշդօրը՝ Փետրուարի 14ին (որ կը գոգադիպէր նաեւ Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցւոյ Տեառնընդառաջի տօնին) Փասատինայի կարօ Սողանալեան անուան վերանորոգուած ու բարեզարդուած սրահը տօնական իւրօրինակ տեսք մը ստացած էր...: Միջոցառումը տօնական էր եւ միջավայրն ալ իտալական...: Իսկապէս ինքնատիպ էր, քանի որ թէ զարդարանքները, թէ որմնանկարները եւ սահիկներով պատերու վրայ ցուցադրուող իտալական պատմական տեսարանները, ներկաները ակամայ կը փոխադրուէին Հռոմ, Ֆլորենս, Նաբոլի կամ Վենետիկ իր կոնտրլներով...:

Այս բոլորին վրայ պէտք է աւելցնել սեղաններու ճաշակաւոր զարդարանքներն ու յատկապէս իտալական խոհանոցի պէսպիսուն աղանդներն էր, իրենց ախորժաբեր տեսքով...:

Ընտրանի հասարակութեան մէջ կը նշմարուէին գոյգ միութիւններու, ինչպէս նաեւ քոյր կազմակերպութեանց անդամներ եւ համակիրներ: Ակներեւ էին օրուան պատշաճ գոյներով ու հոռմէական դափնեպսակներով պնտուած կարգ մը գոյգեր:

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան եւ Հայ Մարմնամար-

զական Միութեան կողմէ նախաձեռնուած սոյն խրախճանքին բացման խօսքը կատարելով Հ.Մ.Մ.ի ատենապետ Վարդան Գոճապալեան շնորհաւորեց ներկաները եւ իր ջերմ բարեմաղթութիւնները փոխանցեց սիրահարներու տօնին առիթով:

Իտալական հանրածանօթ ժողովրդային երգերու եւ եղանակներու գուարթ միջոցառումները, տեղի ունեցաւ իտալական տարբեր ճաշատեսակներու սպասարկութիւնը, մեծ բաւարարութիւն տալով այդ երկրի իւրաքանչիւր կերակրատեսակներու համակիրներուն:

Գեղարուեստական յայտագիր մըն ալ գործադրուեցաւ: Օրուան պատշաճ գուարթախօսութեանց յատուկ սենարիօ մը պատրաստուած էր կատարողութեամբ Յարութ Տէր Դաւիթեանի եւ Վարդան Գոճապալեանի: Իտալո-հայկական երկխօսութիւնը՝ իր պէսպիսուն երանգներով, խնդուքի երկար պահեր

Շար.ը էջ 19

Դեսպան Բայբուրդեանը Հիւրընկալուեց Արեւմտեան Լոս Անջելեսի Առեւտուրի Պալատի Կողմէ



Փետրուարի 5-ին ՀՀ գլխաւոր հիւպատոս, դեսպան Արմէն Բայբուրդեանը, իբրեւ գլխաւոր բանախօս, մասնակցեց Արեւմտեան Լոս Անջելեսի Առեւտուրի պալատի (West Los Angeles Chamber of Commerce) հերթական միջոցառմանը, որը նուիրուած էր Հայաստան-Լոս Անջելես գործարար շարձումներու թիւններ խորացմանը պալատի ներուժին ի սպաս դնելուն: Դեսպան Բայբուրդեանը ներկայա-

ցրեց Հայաստանում ներդրումներ կատարելու հնարաւորութիւններն ու տնտեսութեան համապատասխան ոլորտները: Նա նաեւ մանրամասն խօսեց Հայաստանի հետ առեւտուրի ծաւալման առաւելութիւնների մասին՝ թուարկելով ապրանքների բազմապիսի տեսակներին: Արմէն Բայբուրդեանը կոչ արեց օգտագործել ղէպի Հայաստան գրօսա-

Շար.ը էջ 19

Հարցազրոյց Սքաթ Շներլլսընի հետ



ԳԵՌՈՂ ՔԵՕՇԿԵՐԵԱՆ

Սքաթ Շներլլսըն (Schmerelson) թեկնածու է Լոս Անճելըսի Միացեալ Դպրոցներու Ցանցին (LAUSD) Ուսումնական Խորհուրդի երրորդ ընտրաշրջանին: Ուսումնական Խորհուրդը կը բաղկանայ եօթը ընտրաշրջաններէ, որոնցմէ մեծագոյնն է երրորդ ընտրաշրջանը: Սքաթ Շներլլսըն դիմած է վերընտրութեան եւ ունի երկու մրցակիցներ, Մէրիլըն Քոզինթէք եւ Էլիզապէթ Պէտտըր:

Լոս Անճելըսի Միացեալ Դպրոցներու Ցանցը կը բաղկանայ 1,200 վարժարաններէ, ուր կ'ուսանին մօտաւորապէս 800,000 աշակերտներ եւ կը գործեն 30,000 ուսուցիչներ:

Երրորդ ընտրաշրջանը կ'ընդգրկէ հիւսիսէն Porton Ranch, հարաւէն Reseda, արեւելքէն Woodland Hills, իսկ արեւմուտքէն North Hollywood: Ան կը պարունակէ 110 դպրոցներ, ուր կ'ուսանին մօտաւորապէս 25,000 հայեր:

Հետաքրքրական հարցազրոյց մը տեղի ունեցաւ, որուն ներկայ էր նաեւ Միհրան Գալաճեանը: Ստորեւ՝ կարեւորը հարցերը, որոնք արծարծուեցան:

Հարց - Ինչո՞ւ կ'ուզէք վերընտրուիլ այդ պաշտօնին համար:

Պատ. - Որովհետեւ կ'ուզեմ որ մարդիկ գիտնան թէ ինչո՞ւ հանրային դպրոցները կարեւոր են եւ ես շատ լաւ կը հասկնամ թէ Լոս Անճելըսի Միացեալ վարժարաններու Ցանցը ինչպէ՞ս կը գործէ:

Հարց - Այդ պաշտօնին համար մրցակիցներ ունի՞ք:

Պատ. - Այո, երկու մրցակիցներ: Մէրիլըն Քոզինթէք, որ կրէնտ երկրորդական վարժարանի հաղորդակցութեանց պատասխանատուն է եւ Էլիզապէթ Պէտտըր, որ անցեալ անգամ ալ մրցակիցս էր եւ պարտուեցաւ:

Հարց - Ի՞նչ առաւելութիւն ունիք այդ մրցակիցներէն:

Պատ. 35 տարուան փորձառութիւն ունիմ կրթական մարզին ներս՝ նախ որպէս ուսուցիչ, խորհրդատու, ապա օգնական տնօրէն եւ վերջապէս տնօրէն:

Հարց - Երբեւի՞տ կ'այցելէ՞ք ձեր շրջանի վարժարանները:

Պատ. - Այո, ամէն օր եւ մարդիկ կը զարմանան որ իրենցով հետաքրքրուած եմ: Ես նոյնիսկ այցելեցի շրջանիս ոչ հանրային վարժարանները:

Հարց - Օրինակ մը կրնա՞ք տալ այդ այցելութեանց վայրին եւ նպա-

տակին մասին:

Պատ. Սիրով, այցելեցի Մանուկեան-Տէմիրճեան եւ Ֆերահեան վարժարանները, երբ գիշերով խափանարար մարդիկ թրջական դրօշակը պարզած էին անոնց պատերուն վրայ: Այցելութեանս նպատակը նեցուկ կանգնել էր եւ օգնութեան հրաւիրել մեր վարժարաններու ցանցին ոստիկանները: Հոն էր նաեւ նահանգային ներկայացուցիչ Էտրին Նազարեանը:

Հարց - Ինչպէ՞ս կ'ուզէք օգտակար հանդիսանալ աշակերտներուն:

Պատ. - Ես կ'ուզեմ իրենց մտքերուն մէջ դրօշմել մշակութային գիտակցութիւնը (cultural awareness): Ես ջատագովն եմ ցեղային ուսումնասիրութեանց (ethnic studies), այսինքն ջանք պիտի տանիմ որ իւրաքանչիւր աշակերտի պատկանած մշակույթն ու քաղաքակրթութիւնը ձանձուցի եւ յարգուի բոլորին կողմէ:

Հարց - Իսկ հայ աշակերտներուն համար ի մասնաւորի, ի՞նչ աշխատանք կը տանիք:

Պատ. Կ'ուզեմ որ Հայկական Յեղասպանութիւնը՝ Ռուստայի, Քամպուտիայի եւ այլ երկիրերու մարդկային վայրագութեանց կողքին, դասաւանդութեան նիւթ դառնայ, գիրքերու մէջ: Առաւել, կ'աշխատիմ որ մեր դպրոցներու ցանցը որոշում առնէ յարգելու հայ աշակերտները՝ ամէն տարուան Ապրիլ 24-ին:

Հարց - Ձեր դպրոցներուն մէջ հայ եւ օտար աշակերտներուն միջեւ՝ որեւէ դժուարութիւններ կա՞ն:

Պատ. Այս հարցին կ'սպասէի: Դժբախտաբար այո: Կրէնթ երկրորդական վարժարանի հայ եւ մեքսիքացի աշակերտները ամէն Ապրիլ 24-ին եւ Մայիս 5-ին, կռիւի կը բռնուին: Այս հարցը բարուք լուծելու համար, Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Մեքսիքոյի Լոս Անճելըսի հիւպատոսները դպրոց եկան եւ շատ չաջող երկխօսութիւն մը տեղի ունեցաւ: Յուսանք որ այդ կռիւները այսպէսով վերջ կը գտնեն:

Հարց - Վերջին ըսելիք մը ունի՞ք մեր ժողովուրդին:

Պատ. - Այո, կ'ուզեմ իմ հաւատամք բաժնել իրենց հետ: Ես կը խորհիմ որ բոլոր աշակերտները համահաւասար են եւ անոնց ծնողները բոլորն ալ կը կամենան լաւագոյն ուսումը տալ, իրենց զաւակներուն:

Շնորհակալութիւն ձեր կարեւոր եւ օգտաշատ ներդրումին համար եւ յաջողութիւն ձեր ընտրապայքարին մէջ:

Pashinyan and Aliyev Debate in Munich: “Nagorno Karabakh Has Never Been Part of Independent Azerbaijan”

MUNICH — Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan once again reaffirmed that Nagorno Karabakh has never been a part of independent state of Azerbaijan.

Participating at a panel discussion on the Nagorno Karabakh conflict together with Azerbaijani President Ilham Aliyev on the sidelines of the Munich Security Conference, the Armenian PM said he sees a necessity for new ideas for the negotiations of resolving the conflict.

“Nagorno-Karabakh is part of Azerbaijan, this is the historical truth and ... the territorial integrity is recognized by the whole world, and Nagorno-Karabakh is an integrated part of our country,” Aliyev said.

“Over the past 25 years, 30 years, we are repeating every time the same thing,” responded Pashinyan. “And I’m afraid that the international community is tired of hearing the same thing, and I think we need to bring some new ideas. And when I became Prime Minister of Armenia through the peaceful, Velvet, democratic Revolution, I understood that it isn’t possible to solve this conflict with one or two steps”

Commenting on Aliyev’s “overview” of history, Pashinyan said there was no need to go so far into the history. “I would ask President Aliyev not to go so far into the history because when Armenian King Tigran the



Great was negotiating with Pompey, a Roman military leader, there wasn’t any country in the South Caucasus and around the world in general named Azerbaijan. So I don’t think that it is right to go so far because I can go even further and start from for example 400 BC, but I wouldn’t do that because I don’t think that it is right way to go”, he said.

Pashinyan said that the Caucasian Bureau decided for Karabakh to be a part of Armenia and this was totally a lawful decision. “And after that, according to the personal initiative of Joseph Stalin this decision changed in Moscow. It was like a plot between Stalin, Lenin and Ataturk. Karabakh has never been a part of independent

state of Azerbaijan. Karabakh was put into Azerbaijan only in the process of forming the Soviet Union. And when we are speaking about territorial integrity, we should decide about which country territorial integrity we are speaking. My question is that if Azerbaijan respected territorial integrity of the Soviet Union, becoming independent country, as Azerbaijan left the Soviet Union in the same way as Nagorno Karabakh left the Soviet Union. You can say that I am now speaking about the country that doesn’t exist, meaning the Soviet Union, but the Soviet Republic which contained Nagorno Karabakh, also doesn’t exist, there is no Soviet Republic, Soviet Socialist Republic of Azerbaijan, and

that is truth. And like Azerbaijan gained independence from the Soviet Union, in the same way Nagorno Karabakh gained independence both from the Soviet Union and from Soviet Azerbaijan”, Pashinyan said.

Commenting on Aliyev’s statements on Khojaly events, the Armenian PM reminded that in the mid-90s former president of Azerbaijan Ayaz Mutalibov in one of his interviews to a Russian newspaper stated that the provocation in Khojaly was organized by the Azerbaijani opposition to withdraw him from power. “And this happened actually because as a result of that event Ayaz Mutalibov was removed from the post of President of Azerbaijan”, Pashinyan said.

As for the UN Security Council resolutions, Pashinyan said the general meaning of these documents was to unconditionally and immediately establish ceasefire, stop any violence and military actions. “And if we will look at the UN Security Council Resolution 884, we will see that it is written there that Azerbaijan violated the ceasefire and as a result Azerbaijan lost territories. And first of all it is Azerbaijan that didn’t keep the conditions of the UN Security Council document. And this is very important to state”, Nikol Pashinyan said.

30th Anniversary of Baku Pogroms Commemorated in Nation’s Capitol



WASHINGTON, D.C. — To mark the 30th anniversary of the violent pogroms against Armenians in Baku, the Congressional Armenian Caucus held a commemorative event on Feb. 12 in the Capitol with the participation of Armenian advocacy groups, community leaders and supporters.

Keynote speaker Anna Astvatsaturian Turcotte, an author, human rights activist and survivor of the Baku pogroms discussed the importance of remembering the

tragic events which displaced thousands of Armenians in Baku 30 years ago, igniting a movement of xenophobia against Armenians which still exists today in Azerbaijan.

She drew a parallel between the atrocities committed against Armenians during the Genocide and compared it to the pogroms of Baku and Sumgayit as a way of history repeating itself and the victims being voiceless in a time of

Continued on page 4

Meeting PM Pashinyan Chancellor Angela Merkel Hails Deepening Ties With Armenia



BERLIN — German Chancellor Angela Merkel hailed Germany’s increased cooperation with Armenia and significant changes in the South Caucasus state when she met with Prime Minister Nikol Pashinyan in Berlin on Thursday.

It was their third meeting in 18 months. Merkel noted with satisfaction that German-Armenian relations have “intensified” since her previous talks with Pashinyan held in August 2018 in Yerevan and in February 2019 in Berlin.

“We will continue to talk today about deepening bilateral relations,” she said in a statement to the press made at the start of their latest meeting.

Merkel stressed that “a lot has changed in Armenia” since Pashinyan swept to power in the “Velvet Revolution” of April-May 2019.

“There is a parliamentary democracy, elections have been held, and there is also a major renewal pro-

Continued on page 3

Syrian Parliament Adopts Resolution Recognizing the Armenian Genocide



DAMASCUS — The Syrian parliament voted today to adopt a resolution recognizing and condemning the Armenian Genocide, committed by the government of the Ottoman Empire, Armenpress reported.

The motion was included in the agenda by the Syria-Armenia parliamentary friendship group. The Parliament's Secretary Rami Saleh was earlier quoted by Ahval News as saying that "the history of the Ottoman Empire is full of massacres of various components of the Armenian, Syrian peoples and others."

The website quoted the head of the Council's Arab and Foreign Affairs and Expatriates Committee, MP

Boutros Morjana as saying: "There is no doubt that the massacre certainly occurred and there was a genocide of the Armenian, Assyrian and Syriac peoples. It is time to recognize this genocide."

Syrian Ambassador to Armenia Mohammed Hajj Ibrahim noted the importance of adopting the resolution, saying of Arab countries so far only Lebanon has recognized the Armenian Genocide. He said by recognizing the Armenian genocide Syria will make its contribution to the prevention of such crimes in the future.

"The heirs of those who committed the Armenian Genocide, are committing the same crime today against the people of Syria," he said.

Telethon 2019: Donations Reaching \$11,155,985

YEREVAN — 3 months after the Telethon, the flow of donations continues, with the total reaching \$11,155,985 as of February 12th 2020. Since the beginning of December, the pledges have increased by \$ 920,138. Most of these funds are already been transferred into the bank accounts of the "Hayastan" All Armenian Fund and its affiliate organizations.

This year an unprecedented number of people participated in the all-Armenian fundraising, with 10,000 individuals and organizations from Armenia and Artsakh alone. Given the number of people involved in those organizations, the actual participation rate is much higher. Around 25,000 people from the Diaspora contributed to the Fund. According to the Fund's new mission, emphasis is placed on participation, hence this year's numbers are very encouraging. We are grateful to each and every donor. Together we will create a stronger homeland.

As for online donations, the global network of the Armenian Fund has 5,000 online donors (1,550 of them are registered on the website of Armenia Fund, Inc. Los Angeles) with \$560,000 annual total donations. In total around 1,938 of them joined our innovative recurring donation system, supporting the idea of #OneCupofCoffee".

Incidentally, several public fig-



ures from both Armenia and the Diaspora joined the #ArmeniaFundChallenge, among them Prime Minister Nikol Pashinyan, RA National Assembly Speaker, National Assembly Deputy Speakers, Serge Tankian, Alexis Ohanian, Erik Esrailian, Vahe Berberian, Iveta Mukuchyan, Khoren Levonyan and others. The slogan of the 22nd annual Telethon was "To my beloved Armenia ... Water and Sun for Communities". Consequently, the funds raised will mainly be spent on the installation of potable water systems and solar panels in Artsakh and some regions of Armenia.

The mission of the Hayastan All-Armenian Fund is to create an All Armenian network with a sole purpose of ensuring the proportional and sustainable development of Armenia, Artsakh as well as worldwide Armenian communities, based on common identity.

Jewish Press: Turkey Working to Take Over Armenian Quarter in Jerusalem's Old City

JERUSALEM — Turkey has been conducting extensive activity within Jerusalem's Old City and has specifically been targeting the Armenian and Christian Quarters, the Jewish Press reports.

The residents told about the efforts of Turkish officials, who try to persuade them to deny the Armenian Genocide carried out by the Turks 100 years ago. They also try to acquire the property of the local Christians.

One of the locals told about a Turkish official, who offered the family of Kahabadijan that possesses a unique collection of thousands of photos and documents about the Armenian Genocide, to stop their activities and refrain from the spread of the photos and documents.

The Kahabadijans devoted their lives to the illustration of the Armenians massacres by Turks and have produced several short films about the topic. Ilya Kahabadijan, whose grandfather is a genocide survivor, told that after just 40 minutes after the start of the meeting with the Turkish official, he understood that his goal was to persuade him to stop his activities. Ilya emphasized that the Turkish official did not threaten him, and added, "I showed him the exit and he understood that the Armenian community is ready to pursue the issue of the Armenian Genocide until the end". He added that they will wait for an-



other 100 years but will not abandon the demand on restitution until they achieve a treaty like Israel signed with Germany.

Turkish efforts to persuade Armenians include also financial grants. Some locals tell that in the recent period the Turkish government offered a number of grants of 3 thousand USD for various needs, but all of their offers were denied by the Armenians, who say that "these are grants for keeping us silent". The extermination of Armenians was a pre-planned and organized genocide, which was carried out by the Ottoman Empire during the years of WWI and even until 1923. 1.5 million of Armenians fell victim of this crime against humanity.

The Jewish Press also informs that months ago the residents of the Armenian community were shocked by the fact that one of the houses in the district was sold to a Muslim with a price 3 times higher its market price. The investigation showed that Turkey sponsored the purchase of Armenian real estate.

Ambassador Armen Baibourtian Keynote Speaker at West Los Angeles Chamber of Commerce Event



LOS ANGELES — On February 5, Consul General of Armenia in Los Angeles Ambassador Armen Baibourtian attended as a keynote speaker the West Los Angeles Chamber of Commerce event, dedicated to expanding Armenia-Los Angeles commercial relations and tapping on the Chamber's potential for advancing those ties. Ambassador Baibourtian started with describing the strategic location of Armenia at the crossroads between Europe and Asia.

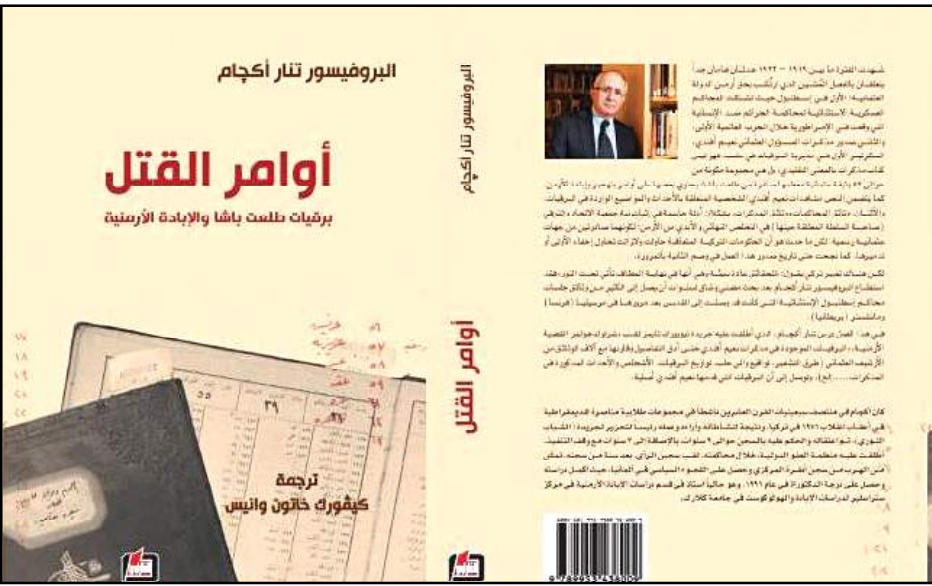
He presented opportunities for investing in Armenia and relevant sectors of its economy. He also outlined in detail the benefits of trading with Armenia, listing a wide range of Armenian products. Dr. Baibourtian spoke about Armenia as an attractive tourism destination.

The Consul General addressed

another dimension of cooperation with Los Angeles — the advantage of having a large Armenian community in Los Angeles. An agreement was reached to organize another event focusing on presentation of Armenian wines in the Southern California market.

The West Los Angeles Chamber of Commerce was founded in 1945. Since 1993, it has expanded its operations to include several other agencies, making it the largest in the field by size and influence in one of the richest areas of Los Angeles. The West Los Angeles Chamber of Commerce has now a membership of more than 2150 business organizations from Western Los Angeles and surrounding areas. The organization is expanding now its operation to meet the needs of large communities of Los Angeles also having Armenia among others in its plans.

Taner Akcam's Books on Armenian Genocide Published in Arabic



YEREVAN –Turkish historian Taner Akcam's books on the Armenian Genocide – “A Shameful Act: The Armenian Genocide and the Question of Turkish Responsibility” and the Killing Orders ... Talat Pasha's Telegrams and the Armenian Genocide”, have been translated, published in Arabic and now are available to a broad audience.

Translator Kivork Khatoun Waness, who is from Syria, has Armenian origins, but currently lives in Belgium, told Armenpress that the most important motive behind the translation of these books was the enrichment of the Arab Library on this subject which is rarely known to the Arab readers in addition to the courage, credibility, objectivity and impartiality of the writer.

“A Shameful Act: The Armenian Genocide and the Question of Turkish Responsibility” was published in August 2017, and the second one in September 2019 in Lebanon by Dar Alfarabi international alliance of independent publishers. These two books are available online via the following websites: www.neelwafurat.com, www.Jamalon.com.

“At the beginning of 1915, under the cover of the World War I, a whole nation was deliberately killed. More than one million Armenians lost their

lives as a result of massacres, forced deportation and starvation. Although many countries and historians accept the deliberate plan to kill the Armenian people, the Turkish authorities still deny that this shameful act has taken place.

In this amazing work Turkish historian Taner Akcam deeply and thoroughly examines this deliberate action carried out by the Ottoman government relying mainly on the Ottoman sources, such as military notes, court hearings, parliamentary protocols and reports. In this work Taner Akcam explores the plan of extermination and its implementation by the state agencies, the army and the ruling party”, the translator said in the summary of the book “A Shameful Act”.

In the summary of the book “Killing Orders”, Kivork Khatoun Waness says: “In this work Akcam, who was called the “Sherlock Holmes of Armenian Genocide” in New York, presents the telegrams existing in the memoirs of Naim Efendi up to the smallest details and compares them with the thousands of documents received from the Ottoman archives (coding methods, signatures of Aleppo governor, telegram dates, mentioned people and events)”.

The Killing Orders is also available in French.

Meeting PM Pashinyan

Continued from page 1

cess ... for example in the legal system,” she said. “We naturally hope that Armenia will be very successful here because that’s not an easy process.”

“We are therefore very happy about your courage and your determination to follow this path,” she told Pashinyan.

“Germany is a close friend and partner of Armenia and we feel the power of that friendship in both emotional and practical senses,” Pashinyan said for his part. “Germany is one of the powerful bridges connecting Armenia to the European Union, European civilization and culture.”

The Armenian leader went on to thank Germany as well as the EU for their “moral, political technical and financial assistance” to ongoing reforms announced by his administration. He said he will discuss his “reform agenda” with Merkel.

An Armenian government state-

ment issued after the talks said Merkel promised continued German assistance to “democratic reforms” in Armenia. It said Pashinyan briefed her on his political team’s controversial decision to hold on April 5 a referendum on dismissing seven of the nine members of Armenia’s Constitutional Court.

Economic issues were also high on the agenda of the talks, according to the statement. Pashinyan was reported to urge German companies to invest in various sectors of the Armenian economy.

Germany is already Armenia’s number one European Union donor and trading partner. It has provided the South Caucasus nation with hundreds of millions euros in aid and low-interest loans since the 1990s. German-Armenian trade rose by over 4 percent, to \$451 million, last year, according to official Armenian statistics.

In her public remarks, Merkel said she will also discuss with Pashinyan the unresolved Nagorno-Karabakh conflict.

Mehmet Polatel to Discuss Hamidian Massacres And Land Reform at Ararat-Eskijian Museum

MISSION HILLS — Dr. Mehmet Polatel, currently a Postdoctoral Research Fellow at the USC Shoah Foundation, will give a lecture on Sunday, February 23, 2020, at 4:00 p.m., entitled “The Hamidian Massacres and the Armenian Land Question in the Late Ottoman Empire,” at the Ararat-Eskijian Museum, Sheen Chapel, 15105 Mission Hills Road, Mission Hills, CA 91345. This program is co-sponsored by the Ararat-Eskijian Museum and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR).

In the 1910s, the Armenian land question, which referred to the question of what would happen to the seized properties of Armenians, was one of the most debated topics in the Ottoman Empire. This talk explores the emergence and transformation of this social problem based on the Armenian, British and Ottoman sources. Scrutinizing the changes in the characteristics of actors involved in the seizure of Armenian properties, and the scale and geographical distribution of these seizures in the period between the mid-19th century and 1908, Mehmet Polatel argues that the demographic policies of the Hamidian era and the massacres of the 1890s radically transformed the nature of land conflicts concerning Armenians.

Dr. Mehmet Polatel is a



postdoctoral research fellow at the USC Shoah Foundation Center for Advanced Genocide Research. He received his PhD degree from Bogazici University in Istanbul with his dissertation focusing on the emergence and transformation of the Armenian land question in the late Ottoman Empire. His main research interests are state-society relations, socioeconomic history, Armenian Genocide, and dispossession of Armenians. He has co-authored a book with Ugur Ü. Üngör entitled Confiscation and Destruction: Young Turk Seizure of Armenian Properties (Bloomsbury, 2011) and published several articles and book chapters on the Hamidian massacres, land question, and the Armenian genocide.

Panel on “Bilingualism: Challenges and Benefits of Learning and Living in Multiple Worlds” at Harvard

CAMBRIDGE, MA — A panel discussion entitled “Bilingualism: Challenges and Benefits of Learning and Living in Multiple Worlds,” on Thursday, March 5, 2020, at 7:30 p.m. at Harvard University, Science Center, Auditorium A, 1 Oxford Street, Cambridge, MA.

This program is presented by the NAASR/Calouste Gulbenkian Foundation Lecture Series on Contemporary Armenian Issues and is co-sponsored by St. Stephen’s Armenian Elementary School and the Harvard Armenian Student Association. It is free and open to the public.

Parents in diasporic communities routinely grapple with the challenge of carving out time for their children to engage with and experience their ancestral cultures. This panel discussion will discuss the value of bilingual education, looking at experiences of other ethnic communities in the U.S. and around the world, with a particular focus on the specificities of the Armenian experience, including the special challenges facing Western Armenian, which has been classified as an “endangered language,” the fruitful

cohabitation of Western and Eastern Armenian, and the specific challenges of researching and teaching the Armenian language.

The discussion will be led by moderator Dr. Anna Ohanyan (Richard B. Finnegan Distinguished Professor of Political Science and International Relations, Stonehill College) and will feature Dr. Lisa Gulesserian (Preceptor on Armenian Studies, Harvard University), Dr. Vartan Matiossian (Executive Director, Eastern Prelacy of the Armenian Church), and Dr. María Luisa Parra-Velasco (Senior Preceptor in Romance Languages and Literatures, Harvard University).

In recognition of the increased attention to these and related issues, portions of the St. Stephen’s Armenian Elementary School documentary Armenian Bilingualism in America: Preserving Language & Identity will be shown and copies of the volume Western Armenian in the 21st Century: Challenges and New Approaches, edited by Bedross Der Matossian and Barlow Der Mugrdchian, published by the Society for Armenian Studies, will be available for purchase.

The Armenian government statement on the talks made no mention of the conflict.

Prime Minister Nikol Pashinyan also met with President of the German Bundestag Wolfgang Schäuble in Berlin on the sidelines of his working visit. The PM’s Office told Armenpress.

The Bundestag President welcomed the Armenian PM’s visit and praised the fact that the promise made in the same period of last year has been fulfilled as Bundestag has ratified the Armenia-EU Comprehensive and Enhanced Partnership Agreement (CEPA).

The FAR Parakar School In Armenia Is A Safe And Loving Haven For Children With Disabilities

BY FLORENCE AVAKIAN

PARAKAR — I love doing everything with soil and gardening, and I cannot wait to graduate and go back to my village to work in the orchards,” says Aramaysis.

“I dream of becoming a singer or a dancer,” says Lilit who hails from Artik, a small town in the Shirak marz.

And Armen who weaves carpets, desires to become a professional artist and do portraits.

The Parakar School for Children with Disabilities has been the highlight for these children (ages 17 to 20) who are among more than 250 youngsters in this safe and loving haven. These three young people along with two others who have different levels of retardation are scheduled to graduate in June, 2020.

For them, and the approximately 200 others who live at the FAR Parakar Special School for Children with Disabilities, the prospect of leaving this safe and loving haven causes “their eyes to turn sad,” said Margarit Piliposyan, Vice Director of the Yerevan Office of the Fund for Armenian Relief, in a telephone conversation from Yerevan, with this writer.

“They want to stay longer at the School. They live as a family,” noted Piliposyan. “They love everything about the School, including the teachers, atmosphere, conditions of life, and friends.”

The noble goals of this remarkable institution are to help these youngsters “acquire decent skills to land a job, and most importantly to believe in themselves, regain self-esteem, and hope, become normal contributing citizens, and be considered normal by others in society.”

However, in the last 30 years, the school’s infrastructure has deteriorated. “It is no longer safe for children in wheelchairs, with its falling balconies and other structural failures. The teachers are also worn out from tending to these needs, and teaching there for decades. It has become a hell for the children,” reported Piliposyan.

Futuristic Crucial Goals

A state of the art Vocational Training Center is in the works.

Included in this crucial project are the crucial goals of ensuring a “safe and nurturing environment for learning and living, reimagining the role of teachers to be mentors, role models and collaborators, and giving necessary confidence to parents for a safe environment with caring and reliable professionals.

Included among the structural improvements are the renovations of the gym, dormitories with clean bedrooms, the educational center and the classrooms, completing the rehabilitation center, training for the therapists, and the creation of a greenhouse where the youngsters can use their creativity to learn, grow and eat their own vegetables.

All of these goals are for the easing and helping the students to progress from the classroom to the

workplace with specializations in social, psychological, therapeutic life skills, in conjunction with Armenia’s Ministry of Education.

“FAR started this program last year. This is a huge change in the mindset of the population,” continued Piliposyan. “It has never done before in such a comprehensive way. We are creating a model for the families, the employees and the employers,” she declared with obvious pride.

Involved Without A Blink

“When the Fund for Armenian Relief presented this to the FAR Board of Directors, Marta Batmasian and her family immediately pledged \$1.5 million.

In a telephone interview, Marta Batmasian who has been deeply involved in 120 charitable endeavors throughout her life, enthusiastically jumped into this noble project “without a moment of blinking.”

She enthusiastically stated, “I wasn’t as emotional until I saw what impact it has had and continues to have in the lives of almost 300 young individuals, who either have no home, or come very poor families.

“These are not your average orphans, or children with minor problems. These are youngsters who have been physically neglected, and thrown out of society.”

Far Too Long

For far too long, the atmosphere in Armenia has been a place of alienation and rejection for families with disabled members. They were denied the right to participate in society, robbed of their dignity and self-worth, and often put in an orphanage or an institution run by the government.

But in the caring and loving environment of the Parakar School, these children are “trained to enter needed professions that benefit their country,” she continued, and mentioned a rug she cherishes made by one of the young ladies, calling it “a labor of love, innocence and appreciation.”

Marta Batmasian’s story reflects her deep empathy for the “less advantageous”. Born and raised in Istanbul, she came penniless to the U.S. and met her husband James “who also was penniless.” Proud in nature, she did not accept a penny from her parents, often going hungry.

Since then, through devoted hard work, life has dramatically changed for Marta and her husband James who are real estate pioneers in Boca Raton, FLA. They own Investments Limited, and are known for their vast philanthropic work.

Marta is on the FAR Board of Directors and eight other charities, and working with four non-profits. Close to her heart, in addition to her deep involvement with FAR is People Reaching Out to Provide Education and Leadership (PROPEL) which “helps youth living in economically depressed areas by providing an educational center” after their regular school day.

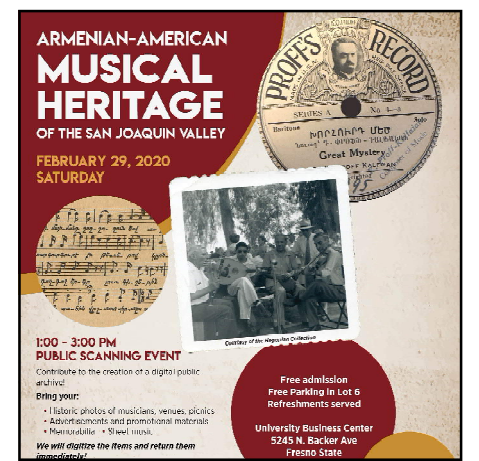
Armenian Studies Program to Hold Armenian-American Musical Heritage Day

FRESNO — The Armenian Studies Program will be holding a special event, “Armenian-American Musical Heritage of the San Joaquin Valley,” from 1:00-5:00PM on Saturday, February 29, 2020, in the University Business Center on the Fresno State campus.

The Armenian Studies Program was recently awarded a California Humanities grant of nearly \$5,000 for “Amplifying Community: Recording the History of the San Joaquin Valley Armenian Music Production,” which is dedicated to recovering the history of Armenian-American music production in the San Joaquin Valley during the first half of the 20th century. Drawing upon the reminiscences and expertise of local musicians, “Armenian-American Musical Heritage of the San Joaquin Valley” will provide a forum for the community to contribute their own recollections, contextualizing and bringing to life the little-studied early musicians, recording labels, and venues in California’s San Joaquin Valley.

The event will have two segments, the first, from 1:00-3:00PM, where participants will bring historic photographs, sheet music, promotional materials, and ephemera relating to Armenian music production for scanning. The digitized files will be added to the Armenian Studies Program Music Archive which will eventually be available to the public.

From 3:30-5:00PM, oud master Richard Hagopian and Dr. Yektan Türkyilmaz will have a discussion about the Armenian Music of the San Joaquin Valley, which will include a performance of traditional Armenian music by Hagopian.



This project was made possible with support from California Humanities, a non-profit partner of the National Endowment for the Humanities. Visit www.calhum.org.

After a highly competitive process, California Humanities announced that \$397,496 in awards to 37 new projects through the final round of 2019 and Humanities for All Quick Grant and Humanities for All Project Grant programs. The 20 Humanities for All Quick Grants, totaling \$98,239, include a range of locally-initiated public humanities projects, from a teen-focused writing workshop series that will share speculative writing and reading techniques and help catalyze supportive and creative teen communities in the San Diego area, to a month-long presentation of multimedia arts celebrating Black empowerment and possibility in San Luis Obispo for Black History Month.

This Saturday event is free and open to the public. Free parking is available in Fresno State Lots P6 and P5, near the University Business Center, Fresno State. Parking permits are not required on Saturdays.

30th Anniversary of Baku Pogroms

Continued from page 1

great injustice and terror.

Founding Co-Chair of the Congressional Armenian Caucus Rep. Frank Pallone (D-NJ), along with Rep. Judy Chu (D-CA) and Rep. Jackie Speier (D-CA), all of whom have visited Nagorno Karabakh (Artsakh), spoke about the importance of commemorating and speaking out against the horrific acts of the Baku pogroms and reminding the world that Azerbaijan continues to carry out their campaign of hate, discrimination and intolerance. Advocating for more funding through USAID, they reiterated the importance of the de-mining efforts of the Halo Trust in Artsakh and pledged to continue to fight for more funding, as well as hold Azerbaijan responsible for human rights and rampant cease fire violations in the absence of OSCE monitors at the border.

“We are grateful to the Congressional Armenian Caucus and all supporters on the Hill for giving a proper importance to the issue of persecutions and massacres of Armenians in Sumgayit, Baku, Kirovabad and many other cities and villages across Azerbaijan,” said Congressional Armenian Co-Chair Gus Bilirakis (R-FL).

“I stand with people of Artsakh and their rejection of the repeated at-

tempts by the Azerbaijani government to bring them back under oppressive rule. They fought for their freedom, their right for self-determination, and the opportunity to be greater than second-class citizens. I’m glad to be here today as we recognize the 30th Anniversary of the Baku pogroms and stand in solidarity with the people of the Republic of Artsakh,” added Congressman Bilirakis.

Additional members of Congress who expressed their support for the Armenian community condemning the Baku pogroms were Rep. Jan Schakowsky (D-IL), Rep. TJ Cox (D-CA), Rep. Andy Levin (D-MI), Rep. Jim Acosta (D-CA) and Rep. Raja Krishnamoorthi (D-IL).

“Those atrocities and attacks have become another unfortunate evidence that lack of a timely condemnation of any demonstration of aggression and fascism can lead to even greater human tragedy and unpredictable developments. We are grateful to the US legislature, our compatriots in the Armenian American organizations like the Armenian National Committee of America, Armenian Assembly of America, Armenian Council of America, and all organizations and structures who share our vision of a safe, strong and democratic Republic of Artsakh in a peaceful and prosperous South Caucasus,” added Avetisyan.

Հեռուստամարաթոն 2019. Հանգանակութիւնները Շարունակուում են



Հեռուստամարաթոնից երեք ամիս անց նուիրատուութիւնների հոսքը շարունակուում է, որի արդիւնքում «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամն արդէն իսկ ունի 11,155,985 ԱՄՆ տոլարի խոստում: 2019-ի Դեկտեմբերի սկզբի համեմատութեամբ նուիրատուութիւնները աճել են 920,138 տոլարով: Խոստումների մեծ մասն արդէն իսկ փոխանցուել է Հիմնադրամի եւ ցանցի տեղական մարմինների հաշուեհամարներին:

Այս տարի անախադէպ թուով մարդ է մասնակցել համահայկական դրամահաւաքին՝ միայն Հայաստանից եւ Արցախից շուրջ 10,000 անհատ եւ կազմակերպութիւն: Իսկ եթէ հաշուի առնենք, թէ ներգրաւուած կազմակերպութիւնները քանի մարդ են ներկայացնում, ապա մասնակցացութեան թիւը շատ աւելին է: Սփիւռքի մասնակցացութիւնը մտաւոր գնահատականներով շուրջ 25,000 է: Ըստ հիմնադրամի նոր ռազմավարութեան՝ ընդգծուած կարեւորութիւն է տրուում մասնակցացութեանը, ուստի այս տարուայ գրանցած ցուցանիշը առանձնապատուկ ոգեւորիչ է: Շնորհակալ ենք Հիմնադրամի բոլոր նուիրատուներին: Միասնական ջանքերով է, որ կերտում ենք աւելի ուժեղ Հայրենիք: Միայն առցանց նուիրատուութիւններով՝ հիմնադրամի ցանցն արդէն ունի շուրջ 5,000 առցանց նուիրատու (որից 1550-ը Լոս Ան-

Ճելոսի տեղական մարմնի կայքով), որոնք միասին մէկ տարուայ կտրուածքով գնեւերացնում են շուրջ 560,000 ԱՄՆ տոլար: Դրանցից 1938-ը միացել են #ՄէկԲաժակ-Սուրճ-ի գաղափարին, այն է՝ պարբերական վճարման համակարգին:

Յի շէ ցն են ք, որ #ArmeniaFundChallenge-ին միացել էին մի շարք հանրային գործիչներ Հայաստանից եւ Սփիւռքից: Նրանց շարքերում էին ՀՀ վարչապետը, ՀՀ ԱԺ նախագահը, ԱԺ փոխնախագահները, Սերժ Թանկեանը, Ալեքսիս Օհանեանը, էրիկ Էսրանյանը, Վահէ Պէրպէրեանը, Իվետա Մուկուչեանը, Խորէն Լեւոնեանը եւ այլք: Հեռուստամարաթոնի կարգախօսն էր՝ «Ես իմ անուշ Հայաստանի, կենարար արեւ ու ջուր համայնքներին», ուստի հաւաքագրուած գումարները հիմնականում ուղղուելու են խմելու ջրի հասանելիութեանը եւ արեւալստի վահանակների տեղադրմանը Արցախում եւ Հայաստանի որոշ համայնքներում:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի առաքելութիւնը համահայկական ցանցային համակարգի ձեւաւորումն է, որի նպատակը Հայաստանի, Արցախի, ինչպէս նաեւ աշխարհասփիւռ հայկական համայնքների համաչափ, կայուն եւ փոխկապակցուած զարգացման ապահովումն է՝ հիմնուելով ընդհանուր ինքնութեան վրայ:

Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկուծեան Հայկական Բաժանմունքը կը Մեկնարկէ Նորարար Մշակոյթի Ծրագիրը

Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան Հայկական Բաժանմունքը նպաստի յատուկ ծրագիր մը մշակած է այն լիբանանահայ երիտասարդներուն համար, որոնք կը փափաքին արեւմտահայերէնով ստեղծագործել եւ նորարար ծրագիրներ յղանալ եւ իրագործել:

«Նորարար Մշակոյթի Ծրագիր»-ը կը հանդիսանայ Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան Լիբանանին վերաբերող ռազմավարութեան հինգ հիմնասիւներէն մէկը, եւ այն գործիքն է որուն միջոցով կարելի պիտի ըլլայ ստեղծել պայմանները՝ արեւմտահայերէնով ստեղծագործելու եւ մշակութային նորարար փորձառութիւն մը ապրելու:

Այս նպատին հիմնական նպատակն է խթանել ստեղծագործ մտքերը՝ մշակելու արեւմտա-



հայերէնով յղացուած եւ կիրարկուած նորաշունչ նախաձեռնութիւններ: Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնար-

Հանդիպում-Ձրոյց Դոկտ. Հրայր Ճէպէճեանի Հետ



Ուրբաթ, 7 Փետրուար 2020-ին, երեկոյեան ժամը 7-ին, «Պըլքտանեան» հանդիսարանին մէջ Գահիրէի Ազգային Առաջնորդարանի կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ հանդիպում-զրոյց՝ Արաբական Մոցի Երկիրներու «Աստուածաշունչի Ընկերութեան» քարտուղար Դոկտ. Հրայր Ճէպէճեանին հետ:

Հանդիպմանը ներկայ էին Թեմիս Բարեխնամ Առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Աշոտ Եպիսկոպոս Մնացականեան, Կաթողիկէ Թեմի Առաջնորդ Գերապայծառ Տ. Գրիգոր Օզոտախնոս Եպսոպ Գուսան, Գահիրէի Թեմական եւ Քաղաքական Ժողովներու ատենապետները եւ անդամներ, ինչպէս նաեւ մշակութասէր համայնքայիններ:

Բացման խօսքով նախ հանդէս եկաւ Դոկթ. Սուրէն Պայրամեան՝ ներկայացնելով Դոկտ. Ճէպէճեանի համառօտ կենսագրականը, որմէ ետք յարգոյ բանախօսը անմիջական եւ անկեղծ միջոցառումներին մէջ ներկայացուց օրուան նիւթը:

Իր խօսքին մէջ Դոկտ. Ճէպէճեան մասնաւորաբար անդրադարձաւ մշակոյթ եզրոյթին, յատկապէս հայկական հարուստ բազմադարեան մշակոյթին, որ անդառնալի կորուստ կրած է Հայոց Յեղասպանութեան հետեւանքով: Սակայն ուրախութեամբ արձանագրեց նաեւ, որ այս տարիներու ընթացքին հայը ամէն ջանք թափած է յատկապէս Սփիւռքին մէջ պահելու եւ զօրացնելու իր ազգային-մշակութային ժառանգութիւնը: Այս ոգիի դրսեւորումի եւ ազգային ինքնութեան գիտակցու-

թիւնը պահելու եւ ըստ այդմ մշակոյթի կրողը ըլլալու մասին կը վկայէ անոր հեղինակած «Սփիւռքահայ կեանքեր, ինչպէս որ տեսայ» գիրքը, որ բազմաթիւ ճամբորդութիւններու ընթացքին գրուած յօդուածներու հաւաքածոյ մըն է: Ինչպէս եւ հեղինակը կ'ըսէր՝ ամէն տեղ փնտռած է հայկական հետքեր եւ հանդիպած տեղի հայութեանը, որմէ ստացած իր տպաւորութիւնները, մտորումները եւ մտահոգութիւնները յանձնած է թուղթին:

Հետաքրքրական է հեղինակի մօտեցումը առ այն, որ սփիւռքեան տարբեր հատուածներ իւրովի կը կրեն եւ կը պահպանեն իրենց ինքնութիւնն ու մշակոյթը, կը կրեն տուեալ միջավայրի եւ մշակոյթի ազդեցութիւնը, սակայն տակաւին կը փորձեն կառչած մնալ հայկականութեանը՝ երբեմն առանց լեզուի պահպանումի: Ուր որ գացած է, որու որ հանդիպած է, անոնց մէջ տեսած է հայութիւնը եւ իր պատկանելութիւնը փնտռող հայուն:

Բանախօսը յատկապէս մատնանշեց, որ օտարացումի ճամբան բռնած հայու այցելութիւնը դէպի հայրենիք, անոր մէջ կ'արթնցնէ ազգային պատկանելութեան գիտակցութիւնը եւ վերադարձ իր ակունքներուն:

Յիշաւի օտարութեան մէջ ապրող հայուն համար կաեւոր պարզել մըն է անկախ հայրենիքի գոյութիւնը:

Դոկտ. Ճէպէճեան ելոյթի վերջուորութեան իր մակագրութեամբ գիրքերը նուիրեց փափաքողներուն:

կութեան Հայկական Բաժանմունքի տնօրէն Դոկտ. Ռազմիկ Փանոսեանի խօսքերով՝ «Անհրաժեշտ է երիտասարդներուն առիթ տալ որ անոնք իրենց ժամանակակից մշակոյթը ստեղծեն հայերէնով, իրենց միտքերն ու զգացումները արտայայտեն եւ իրենց ապրած իրականութիւններուն շուրջ խոկան հայերէնով, հետեւաբար կարենան լեզուն իւրացնել իրենց ստեղծագործ փորձառութիւններուն ընդմէջէն: Այս Ծրագիրը լիբանանահայ երիտա-

սարդներուն հնարաւորութիւն կուտայ հայերէնով արտայայտուելու, եւ կը միտի իրենց լսելու թելադրելու փոխարէն: Արեւմտահայերէնի կենսունակութիւնը ապահովելու Հիմնարկութեան առաքելութեան մէջ այս ծրագիրը կենսական դեր կը խաղայ»:

Նորարար Մշակոյթի Ծրագիրին դիմելու համար հետեւիլ ներքոնշեալ կայքին. <https://gulbenkian.pt/en/grant/creative-culture-program-in-lebanon/>

Logo for SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND and text: Զօրացիւք Օժանդակենք Փրկենք. Syrian Armenian Relief Fund, P. O. Box 1948, Glendale, CA 91209-1948, www.syrianarmenianreliefund.org

Հաճնոյ Հերոսամարտը - 100-Ամեակ Որպէսզի Սերունդները Չնոռնան Հերոս Ասատուր Սաչեանը

ԱԶՍՏՈՒՀԻ ՄԻՍՈՆԵԱՆ

Պատանեկան յուշերուս մէջ անջնջելիօրէն դրոշմուած են ամէն տարուան Հոկտեմբեր 15-ին Հաճնոյ հերոսամարտին նուիրուած հանդիսութիւններն ու նախաձեռնութիւնները: Հաճնոցիներուն համար առաջնահերթութիւն էր նահատակներու հոգիներուն համար պատրաստուելիք մատաղը: Որպէս վերապրող, հայրս մեծ յուզումով եւ ոգեւորութեամբ կը նախաձեռնէր՝ իր հայրե նակիցներու խումբով պատրաստելու ճիտապարտմատաղը, Շաբաթ գիշեր մինչեւ առաւօտեան ժամերը: Կիրակի առաւօտեան պատարագ եւ հոգեհանգստեան արարողութիւն տեղի կ'ունենար, իսկ կէսօրէ ետք ալ յուշահանգիստ, Նոր Հաճնոյ ֆիլիպոսեան սրահին մէջ: Օրուան յայտագրին մաս կը կազմէր Հաճնոյ վերապրողներուն վերապահուած բաժինը, որ կ'ընդգրկէր անոնց յուշերու ներկայացումը Հաճնոյ գոյապայքարին դրոշմակրէն, յաճախ արտասանուած Հաճնոյ բարբառով: Հորն է որ ես առաջին անգամ լսեցի հօրս պատմութիւնը, թէ ան ինչպէս Սիսի գացած էր թուրքերու կողմէ պաշարուած Հաճնը, վտանգելով իր կեանքը, հոնկէ վերադարձած էր իր հետ բերելով անհրաժեշտ տեղեկութիւնները՝ Հաճնոյ ռազմագիտական տուեալներուն մասին: Այդ քաջութեան համար Կիրիլիոյ կաթողիկոս Սահակ Խապայեան գինք անուանած էր «հերոս», առ ի գնահատութիւն իր կատարած ազգային սիրագործութեան:

1961 թուականին Տօնիկեան տպարանէն լոյս տեսաւ հօրս «Դրուագներ Հաճնոյ Հերոսամարտին եւ Հերոսին Ողբակերպ» հատորը, որ գրի առած էր Ատանայի հնչակեան երիտասարդ մտաւորականներէն Արամ Ասպետ (Պետրոսեան), որ ժամանակաւորապէս հաստատուած էր Պէյրութ որպէս քաղաքական ապաստանեալ եւ կ'ապրէր ծնողքիս հետ նոյն երգիքին տակ: Առ ի երախտագիտութիւն հօրս ցուցաբերած ասպնջականութեան, ան պատրաստակամութիւն կը յայտնէ գրի առնելու հօրս յուշերը, որոնք հինգ մեծագիր տետրակներու մէջ ամփոփուած էին: Տարիներ ետք սոյն ձեռագրիները տպագրութեան կը յանձնուին վեթերան հնչակեան մտաւորական Միհրան Սեֆերեանի խմբագրութեամբ: Իր ժամանակաշրջանը բնորոշող այս պատմական գործը հանրութեան սեփականութիւնը դարձնելու երկու մտաւորականներու անձնուրաց աշխատանքը արժանի է բարձր գնահատանքի: Ահա այդ հատորէն օգտուելով ջանացած եմ ներկայացնել հօրս՝ որպէս սուրհանդակ, պաշարուած Հաճնը երթալու եւ վերադառնալու վճռակամութիւնն ու խիզախութիւնը, որ ապահովեց իր անուան կցուած «հերոս» մականիւրը:

Ասատուր Սաչեան 1919-20 տարիներուն Սիս կը գտնուէր երբ Հաճնը, շրջապատուած թրքական թնդանօթներով, մեկուսացուած էր Կիրիլիոյ այլ քաղաքներէն: Իր հայրենակիցներն ու ընտանեկան բոլոր պարագաները Հաճնոյ մէջ էին ու անոր սիրտը կը տոգորէր այդ հարգատեմներու անստոյգ ապագայով: Հաճնոյ մասին ոչ մէկ տեղե-



կութիւն կը հասնէր Սիս եւ Ատանայի հաստատած հաճնոցիներուն եւ հայրութեան այլ հատուածներուն: Հաճնը մոռացութեան տրուած էր թէ՛ Ֆրանսական իշխանութիւններու եւ թէ՛ հայ կամաւորական խումբերու ղեկավարութեանց կողմէ: Որպէս հաճնոցի, Ասատուր կը տապանապէս իր հայրենակիցներու կացութեամբ եւ կ'ուզէր ամէն գնով Հաճնը երթալ անձամբ տեսնելու զանոնք եւ իր կարելին ընելու անոնց օգնու թիւն հասցնելու համար: Իր այս այրող կրակը եւ ջերմ ցանկութիւնը կը փոխանցուի կամաւորական սպայակոյտի պետ Չանկալեանին, որ գինք կը կանչէ իր մօտ հարցաքննութեան: Չանկալեան Ասատուրին կը ներկայացնէ այն բոլոր դժուարութիւնները, որոնց պիտի ենթարկուէր ան, եթէ Հաճնը երթալու փորձ մը ընէր: Անկասկած որ մահը հաստատ իր բաժինը պիտի ըլլար:

Ասատուր անյողողով կամքով կառչած կը մնայ իր որոշումին՝ մեկնելու Հաճնը: Ուստի ղեկավար մարմինները վստահ ըլլալով որ ճիշդ անձն է որ կրնար այս սրբազան գործը յաջողութեամբ պատկել, զայն կ'օժտեն նման արկածախնդիր ճամբորդութեան մը անհրաժեշտ պիտոյքներով, ինչպէս թրքական զիւղական ձեռք մը հագուստով, կարճ փող հրացան 500 փամփուշտով, ուսմբերով, հեռադիտակով եւ ուսուլիքով:

Խումբ մը կամաւորներ կու գան գինք ճամբու դնելու Սիսէն 1 ժամ հեռու գիւղ մը: Բաժանուածի պահը տիտուր էր, բայց Ասատուրն էր որ կը քաջալերէր իր ընկերները, թէ ինք անպայման պիտի վերադառնար ողջ առողջ եւ իրենք գիրար պիտի տեսնէին կրկին: Այս ճամբորդութիւնը ան կը ծրագրէ կատարել գիշերով եւ ցերեկները հանգստանալով: Քաջատեղեակ ըլլալով թրքական զիւղերու եւ քաղաքներու աշխարհագրական գիրքներուն, ան պիտի որոնէր ճամբաներ՝ ժայռերու եւ մացառներու մէջէն, միշտ հեռու մնալով մարդաբնակ շրջաններէն: Դժուարանցանելի անցքերուն ու փոսերուն մէջ գլորումը պատճառ կ'ըլլայ որ ան երկու ժամուան ճամբան 9 ժամէն կտրէ:

Իր ճամբուն վրայ, բացի թուրք չեթէներէ (գինեակներ), ան կ'ակնկալէր հանդիպիլ նաեւ թափառաշրջիկ ցեղերու եւ անոնց կենդանիներու հօտերուն, որոնք խիստ վտանգաւոր կրնային ըլլալ: Բարեբախտաբար, այս վայրերէն ալ ապահով կ'անցնի, սակայն բնութիւնը չի գործակցիր իր հետ ու տեղատարափ անձրեւ մը կը սկսի սաստիկօրէն տեղալ: Հագուստները կը թրջուին, կը ծանրանան ու



գետինը լարծուն ըլլալով չի կրնար քալել: Երկու ժամ կը մնայ ծառի մը ճիւղին կռթնած, այս անշարժութիւնը դող կը պատճառէ իրեն, սակայն կրակ վառելու կը վախճայ, կասկած չյառաջացնելու համար: Այս վիճակին մէջ յանկարծ մարդու ոտնաձայն կը լսէ. չեթէներ էին անոնք, որոնք պահակութիւն կ'ընէին խրամներու մէջ: Անոնցմէ մէկը գինք կը տեսնէ եւ լուր կու տայ իր ընկերներուն: Ասատուր առանց վայրկեան մը կորսնցնելու կը կրակէ եւ 3 չեթէներ դիտապատ գետին կ'իջնան, իսկ մնացեալները կը փախչին:

Ան հարկադրուած կ'ըլլայ ճամբան փոխել եւ երեք ժամ քալելէ ետք կ'ապաստանի հսկայ ժայռերու կողքին, ուր կը հանգչի ապահով զգալով ինքզինքը: Չեթէները ի գուր գինք կը փնտուէին իրարու ձայն տալով, սակայն ձեռնուռակ կը վերադառնան իրենց որջերը: Մութը կոխելէ ետք ան կ'երթայ գիշերել տաճկաց գերեզմանատունը, քանի որ թուրքեր չափազանց շատ կը վախնային գերեզմանատուներէն, հետեւաբար հայ մարտիկներուն համար գերեզմանատունը ամենաապահով վայրն էր թշնամի թուրքերէն իրենք գիրենք պաշտպանելու համար:

Գերեզմանատան մէջ քանի մը ժամ քնանալէ ետք, կրկին ճամբայ կ'իջնայ իր մարտնչող հայրենիքը՝ Հաճնը հասնելու մեծ բաղձանքով: Կը հասնի Աղղալ Ուշաղի գիւղը եւ կը սպասէ որ բնակչութիւնը տուն մտնէ ու փողոցները ամայանան: Լուրթեան մատնուած գիւղին մէջէն քալած պահու յանկարծ կը լսէ շուներու հաջողք, որ կը կասեցնէ գինք ու կարճ դադարէ մը ետք կրկին կը շարունակէ իր ճամբան: Այս գիւղը որպէս անցք օգտագործելը շատ վտանգաւոր էր, սակայն ուրիշ ելք չունէր ու այդ վտանգը ակնի կը զօտեպնդէր գինք՝ հայրենիք հասնելու իր երազի իրակա-

նացման ճամբուն վրայ: Մինչ այդ իր դիմաց կ'ելլէ հովիւներով եւ շուներով պաշտպանուած այծերու երամակ մը, ուստի կը հարկադրուի ճամբան փոխել ու քալել դէպի ամարանոցները: Ջորերու մէջէն հոսող առուակներու ափին նստած կը հանգստանայ ու ապա կը շարունակէ քալել անվստ դէպի հայրենիք, դէպի ծննդավայր Հաճնը:

Մինչեւ առաւօտ շատ երկար ճամբայ կտրած ըլլալով կը հասնի նոր լեռներու ստորոտը, ուր հովիւի մը տունը կ'երեւէր եւ ուրիշ այծերն ու ուլերը արօտավայր կը դիմէին: Կրկին շան հաջողներ կը լսէ, որոնք գինք կը վախցնեն: Ստիպուած ճամբան կը հարկադրուի փոխել ու այս անգամ մեծ դժուարութեամբ բարձր լեռ մը կը սկսի մագլցիլ: Կ'արժէր իր կեանքի ապահովութիւնը ձեռք ձգելու համար այդ դժուարութիւնը եւս յաղթահարել, իր կեանքը պէտք էր հայրենիքին համար, ան ամէն ինչ պիտի ընէր ողջ առողջ Հաճնը հասնելու համար: Լեռան վրայ ընկողմանած կրակ կը վառէ, կը տաքնայ ու կը կազդուրուի: Հակառակ ցերեկը քնանալու եւ գիշերը քալելու իր ծրագրին, կ'որոշէ ցերեկով իջնել վար ու լեռնային անտառներու ամայութենէն օգտուելով քալել ցերեկով, որ խիստ վտանգաւոր էր: Յանկարծ կը տեսնէ մէկը, որ դէպի իրեն կը մօտենայ ու շուտով կանգ կ'առնէ ծառի մը ետին ու հոնկէ ալ դէպի լեռան գագաթը կը մագլցիլ: Քիչ մը հանգչելէ ետք լեռնէ լեռ մագլցելով Ետրպասանի լեռը կը հասնի, ուրիշ մշուշի մէջ կը տեսնէր Հաճնոյ լեռները:

Կը յուզուի ու կ'արտասուէ, մտաբերելով իր եղբայրներուն անօգնական եւ գուցէ սովահար վիճակը, անհաւասար կուռի մէջ յուսալքուած ու յոռետես: Իր գտնուած վայրը վտանգաւոր էր քանի որ թուրքեր ամառնային իրենց արձակուրդը կ'անցնէին այստեղ՝ Կիտնէճէն կոչուած ամառանոցին մէջ: Գիշերով հարկաւոր էր այս տեղերէն անցնիլ, շարունակելով ճամբան մինչեւ կապուտ ջուր (Կէօքսու) կոչուած գետը, որ Հաճնէն միայն չորս ժամ հեռու էր: Գետի եզերքի բարձունքներուն վրայ վայրի կենդանիներ կային եւ վտանգաւոր էր այդտեղ կեցուլթիւնը: Մարդաբնակ չըլլալուն կը համարձակի լեռնած տուններէն մէկուն մէջ կրակ վառել ու տաքնալ մինչեւ առաւօտ: Հոնկէ կ'իջնէ ու վայրի կենդանիներու սարսափազուրկ որջերուն մօտէն անցնելով, մէկուկէս ժամէն կը հասնի Կապուտ ջուրի եզերքը: Հայրենիքի անսասման սէրը ուժ կու տար ու քաջութիւն, շարունակելու իր խիստ վտանգաւոր ճանապարհորդութիւնը:

Այժմ միակ խնդիրը որ կար կապուտ գետին անցնիլն էր: Ան նախատեսած էր այս դժուարութիւնը եւ իր հետ բերած էր պարան մը եւ երկու երկարավիզ վարտիկներ: Վարտիկները թրջելով, ոտքերը կապելով կ'ուռեցնէ եւ վրան տարածուելով ծփալ կը սկսի առանց ընկղմելու վտանգին: Իսկ ռազմամթերքը ու ուստեղէնը կը տեղաւորէ իր շինած փայտէ մակոյկին վրայ: Պարանի մէկ ծայրը մէջքին եւ միւս ծայրը մակոյ-

Հաճնոյ Հերոսամարտը - 100-Ամեակ Որպէսզի Սերունդները Զմոռնան Հերոս Ասատուր Սաչեանը

կին կապելով զետին վրայ կը ձգէ ինքզինքը եւ լողալով ապահով կ'անցնի միւս ափը: Արդէն հասած էր եզերքը, ուր չինարի ծառերը իրենց ճիւղերը տարածած էին ջուրին մէջ եւ անոնցմէ մէկուն կառչելով դուրս կու գայ ջուրէն: Ձէնքը կը պատրաստէ, հագուստները կը հագուի, պաշարը կարգի կը դնէ: Թաց հագուստներով քալելը դժուար էր, ուստի տեղ մը կը նստի ու կը չորցնէ զանոնք: Գիշերով կը հասնի Աթման, ուր հեռադիտակէն կ'երեւային հովիւներ եւ շուներ, որոնց վախէն կը սպասէ մինչեւ անոնց անհետանալը: Քանի մը ժամ քալելէ ետք կը հասնի Աթմախի ահլը, որ Հաճնոյ հողագործներու հացահատիկի ցանքին վայրն էր: Հոնկէ կ'անցնի Ուձիպէք ըսուած տեղը: Յոգնած էր եւ սպառած ու ուտուածները կը ցաւէին: Հեռադիտակէն ամալուսթիւնն շմարելով կրակ կը վառէ, կը տաքնայ եւ հագուստները կը չորցնէ:

Առաւօտուն կը դիտէ Հաճնոյ լեռները ու կը նշմարէ Հաճնոյ համայնապատկերին միայն մէկ մասը: Հեռուն խրամներ կ'երեւին քարով եւ ծառերու ճիւղերով ծածկուած, ոչ ոք կ'երեւէր խրամներուն մէջ: Հաճնոյ սահմանին կանգնած պէտք էր դիրքորոշուիլ թէ ինչպէս կարելի էր Հաճըն մտնել: Ան եկած էր տեսնելու իր հայրենակիցները, խօսելու անոնց հետ ու վերադառնալու Սիս, Հաճնոյ լուրերը տանելով իր հետ: Ան խօսք տուած էր ու պիտի յարգէր իր խոստումը: Ողջ առողջ մինչեւ Հաճնոյ սահմանները հասնելէ ետք պէտք էր մուտք գործէր Հաճըն, նոյնիսկ եթէ այդ արժէքը իր կենսաբան: Այս վճռականութեամբ ան կ'որոշէր իր բռնելիք ճամբան: Ճիշդ պիտի ըլլար զօրանոցի մէջտեղին գիշերով անցնիլ եւ Ս. Թորոս եկեղեցուց պարտէզներուն մէջէն սողակիլ Հաճըն: Մեծ գոռուկութեամբ կը յառաջանայ քայլ առ քայլ եւ միեւնոյն ատեն գետինն սողալով կը հասնի թրքական զօրանոցին վերին մասը: Անշուք սպրդելով զօրանոցի ետեւի մասէն, կամաց կամաց կրկին սողալով կը հասնի Թուրսարգիսեաններու գերեզմանատունը: Վտանգը շարունակուած էր, կը լսէր թուրքերու եւ հաճընցիներու խօսակցութիւնները, որոնք շատ մօտ դիրքերու վրայ էին: Թուրքերու դիրքերը ետին ձգած ըլլալով ալ վախ չկար անոնցմէ, սակայն եթէ զգոյշ չըլլար հայու գնդակի գոհ կրնար դառնալ: Հաճընցիք զինք թուրք լրտես կարծելով կրնային կրակել իր վրայ: Ս. Թորոս եկեղեցուց դիմացը պատնէշի մը ետին պահուումը կէս գիշերին կը պոռայ թէ ինք Ասատուր Սաչեանն է, Սիսէն սուրհանդակ եկած է: Անոնք չեն հաւատար եւ զինք թուրք կարծելով կը սկսին կրակել եւ այդ գիւնարձակումը մօտ 1 ժամ կը տեւէ: Ասատուր իր ամբողջ ուժով կը պոռայ որ չկրակեն ու յանկարծ իր հորեղբորդին Նազարէթ Սաչեանը կը ճանչնայ իր ձայնը եւ իր գիւնարգիներուն կը պատուիրէ չկրակել: Մեծ յուզումի եւ ուրախութեան բացառանգութիւններով անոնք կը գիւրկընդխառնուին եւ կ'արտայայտեն իրենց զարմանքը, թէ ինչպէս ան կը ցոյց տայ հասնել Հաճըն, երբ բոլոր ճամբաները փակ էին իր առջեւ: Այս ինչ հրաշք էր, որ Ասատուրը հասցուցած էր

Հաճըն:

Ձինեալ հաճընցիները Ասատուրը անմիջապէս հրամանատար ձէպէճիի քով կը տանին, որ ճակատը համբուրելով կ'ըսէ «դուն հերոս ես»: Սիսէն Չանկալեանի եւ Թուրսարգիսեանի կողմէ կաթով գրուած նամակները ան կը յանձնէ ձէպէճիին, որոնք կրակին ցոյց տրուելով կը կարդացուէին: Այդ նամակներու բովանդակութիւնը կը պարզէր ֆրանսական կառավարութեան դիրքը Հաճնոյ հանդէպ, որ խիստ յուսահատական էր: Հրամանատարը Ասատուրէն քաղելով բոլոր տեղեկութիւնները՝ կը թելադրէր, որ ան Սիս վերադառնար եւ Հաճնոյ յուսահատական գոյամարտին թարգմանը ըլլար թէ՛ հայոց եւ թէ՛ ֆրանսացիներու մօտ: Ան տեսակցութիւններ կ'ունենայ նաեւ Գայմագամ Չալեանի եւ Հաճնոյ մեծամեծներուն հետ, որոնք Հաճնոյ պաշարման բոլոր մանրամասնութիւնները կը փոխանցեն իրեն որպէսզի ինք ալ, իր կարգին, տեղեկացնէ այդ բոլորը՝ Սիսի հայ եւ օտար քաղաքական եւ ռազմական ղեկավարութեան: ձէպէճիի հետ վերջին տեսակցութիւնը տեղի կ'ունենայ Հաճնոյ աղաներու ներկայութեան կը յայտարարէ «ես շատ կոխներու մասնակցեցայ կովկասեան եւ այլ ճակատներու վրայ եւ ստացայ պատուոյ նշան Ջօր. Անդրանիկէն: Տասնեակ տարիներու մէջ չտեսայ սուրհանդակ մը այնքան «հերոս», որքան տեսայ երեք օրեր առաջ Ասատուր Սաչեանը: Եթէ Տէրը կամենայ եւ մեր գէնքերը յաղթական ըլլան եւ մենք ազատուելու բարտը ունենանք, իմ ունեցած բոլոր նշաններս պիտի նուիրեմ մեր «հերոս Ասատուրին»: ձէպէճիին Գոմիսէր Յաբէթ Ահարոնեանին կը թելադրէ Ասատուրի ճամբորդութեան հետ կապուած անհրաժեշտ բոլոր ռազմական եւ այլ սարքերը, հանդերձանքն ու ուտեստեղէնը պատրաստել ու զայն ճամբու դնել գիւնարներու խումբով մը: Կէս գիշերին անոնք կ'ընկերակցին Ասատուրին՝ Հաճընէն դուրս որոշ հեռաւորութեան մը վրայ եւ հրաժեշտ կ'առնեն իրարմէ ծանր հոգեվիճակով: Այս առաքելութիւնը եւս Ասատուր յանձն կ'առնէ հայրենիքի փրկութեան սուրբ նպատակին համար: Ան բարոյական պարտաւորութեան տակ կը զգար ինքզինքը վերադառնալու Սիս եւ պատմելու ազգակիցներուն՝ հաճընցիներու օրհասական կեանքին մասին: Արդեօք իր տեսածներէն ո՞ր մէկը պիտի պատմէր ծերունիներու թախանձանքը, կորիճներու պատգամները, մայրերու, կոյս քոյրերու, եղբայրներու աղաչանքը, Հաճնոյ անհեռանկար ապագան:

Հաճընէն Սիս վերադարձը միայն 3 օր կը տեւէ ու արդէն մերձակայ յայտնիներու մէջէն գաղտնաբար յառաջանալով կը մօտենայ հայկական դիրքերուն ու ձայն կու տայ «ես Ասատուր Սաչեանն եմ, Հաճընէն կու գամ»: Ձայնը չճանչնալով եւ թշնամի կարծելով աւելի ուժգին կը սկսին կրակել: Սակայն, շատ չանցած, կ'անդրադառնան որ եկողը իրենց հայրենակիցն է, շուտով կ'առաջնորդեն զինք Սամուէլ Չառուշի դիրքին, որմէ ետք ան կը դիմաւորուի հաճընցի հրամանատար Պօղոս Թուրսարգիսեանի կողմէ:

Անոնք կարօտով կ'ողջագուրուին, սակայն երբ Թուրսարգիսեան կ'իմանայ Հաճնոյ անյոյս վիճակին մասին, ան դառնօրէն կ'արտասուէ: Շուտով տեսակցութիւններ կը կազմակերպուին որպէսզի Ասատուրը հանդիպի Ազգ. Միութեան ատենապետ Միսաք Ազիբեանին, ֆրանսացի նահանգապետ Պ. Թայարտային, որուն կը յանձնէ Գայմագամ կարապետ Չալեանի նամակը: Թայարտա կը գնահատէ Ասատուրը իր քաջագործութեան համար, սակայն կը յայտնէ որ Ատանայէն նամակ ստացած է Սիսէն նահանջելու հրահանգով:

Թուրսարգիսեան կը խնդրէ արտօնել իրեն հայ կամաւորներով եւ իր ունեցած ռազմամթերքով Հաճըն մեկնել օգնութիւն հասցնելու համար: Թայարտան կտրուկ կը մերժէ խնդրանքը՝ յուսալքութեան մատնելով իր շուրջը գտնուող հայ ռազմական եւ քաղաքական այրերը: Շուտով կ'իրականացուի Սիսը պարսկու ֆրանսական ծրագրերը, նոր բռնագաղթ մը պարտադրելով հայութեան: Սիսի բնակչութիւնը դէպի Ատանա, Տարսոն եւ Մերսին կ'ուղղուի ամենադժուար պայմաններու մէջ: Մինչ այդ, Ասատուր կը շարունակէր իր առաքելութիւնը Հաճնոյ օգնութիւն հասցնելու կազմակերպչական աշխատանքներուն: Սիսի կամաւորական գունդի պետ Չանկալեան զինք զրկած էր Ատանա՝ ազգային ղեկավար Միհրան Տամատեանին մօտ, յանձնելու Հաճընէն բերած իր նամակները եւ տալով լրացուցիչ տեղեկութիւններ Հաճնոյ մահացած վիճակին մասին: Տամատեան կը քաջալերէ Հաճնոյ փրկութեան գործը կազմակերպելու տեսլականը: Հետզհետէ կը կազմուի կամաւորներու բանակը, կը գոյնայ անհրաժեշտ գումարը եւ ի մի կը հաւաքուի պատկառելի ռազմամթերք: Ատանայի Աբգարեան վարժարանի սրահին մէջ կը համախմբուին հաճընցիներ, ուր Ասատուր կը զեկուցէ Հաճնոյ ներկայի գոյավիճակին մասին տալով իր ականատեսի վկայութիւնները, կը գոտեպնդէ Հաճնոյ օգնութեան փութալու անյետաձգելի գործը, եւ մօտ 500-ի հասնող հաճընցիներու կամաւորական բանակը անդամագրելու ծրագրերը: Կամաւորական գունդերու համար հրամանատար կ'առաջարկուի Զօրավար Անդրանիկի բանակէն Սարգիս Արմաղանեանը, որուն հանդէպ բոլորն ալ ունէին խոր հաւատք եւ վստահութիւն: Արմաղանեան կը մերժէ ընդունիլ նման առաջարկ, հիմնուած նախկին փորձառութեանց հիման վրայ, որոնք չէին յուսադրեր զինք նուիրուելու:

նման պատասխանատուութեան մը: Սակայն Միհրան Տամատեան կը յաջողի համոզել զինք ընդունելու այս ազգանուէր առաքելութիւնը: Անմիջապէս ան կը լծուի գործի եւ կը մեկնի Ազգարճա, ուր համախմբուած էին հաճընցի կամաւորները: Կը սկսի կազմակերպել բանակի ստորաբաժանումները, հետագայի խումբը, յառաջապահը, յետապահը, հեծելազորքը, սուրհանդակները, կարմիր խաչը եւ այլն: Երբ Արմաղանեան կը յաջողի կազմակերպել նման հզօր բանակ, կը դիմէ Տամատեանին, որ Հաճնոյ փրկութեան նուիրուած իր ռազմական գործողութիւններուն համար անկախ ռազմավարութիւն վարելու պաշտօնական հրամանագիր ապահովէ ֆրանսական իշխանութիւններէն: Հարկաւոր էր հազարաւորներու փրկութեան համար իր ստանձնած պատասխանատուութիւնը իր լրումին հասցնել առանց խափանարար, արտաքին միջերժեռ տալ պաշտօնական որեւէ արտօնութիւն եւ Արմաղանեան կը հարկադրուի հրաժարիլ իր հրամանատարի պաշտօնէն: Ձինք փոխարինող հրամանատարները, չունենալով իր կարողութիւնն ու հմայքը, պատճառ կ'ըլլան բանակի նօսարացումին եւ ի վերջոյ կազմալուծման: Կը ձախողին Հաճըն օգնութիւն ղրկելու բոլոր կարելիութիւնները: Ֆրանսական թրքամէտ քաղաքականութիւնը զօրավիզ հանդիսացած էր թրքական ուժերու կատաղի յարձակումներուն, ճգմելու համար հայկական ըմբոստութեան երեւոյթները Կիլիկիոյ տարբեր շրջաններուն մէջ: Թէեւ անոնց թիրախը գլխաւորաբար Հաճընն էր, որուն խիզախ մարտիկները կը դիմադրէին հերոսական ինքնապաշտպանութեամբ, առանց արտաքին որեւէ օգնութեան: Պաշարուած Հաճըն 9 ամիս դիմադրելէ ետք, 15 Հոկտեմբեր 1920-ին կը նահատակուէր 6000 հաշուող իր բնակչութեամբ: Հերոս Ասատուր Սաչեանի կեանքը մինչեւ իր խոր ծերութիւնը յատկանշուեցաւ անսփոփելի վիշտով մը իր նահատակ հաճընցի հայրենակիցներու յիշատակին, որ միայն իր հոգեւոյն մէջ մինչեւ իր մահը: Չարմանալի գուգադիպութեամբ մը, ան մահացաւ 15 Հոկտեմբեր 1968-ին, Հաճնոյ հերոսամարտի ոգեկոչման օրը: Օրուան եկեղեցական եւ ազգային իշխանութիւններու որոշումով, ան արժանացաւ ազգային թաղման արարողութեան որպէս հայ ժողովուրդի հերոս գաւակը:

Հանգիստ իր եւ իր հերոսական ժողովուրդի աճիւններուն:

ԿԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ

ԱՄԲՈՂՁՈՒԹԵԱՄԲ ԲԱՐԵԶԱՐԴՈՒԱԾ

ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ (200 ԸՈԳԻ ՎԱՍԱՐ)

ԱՄԸՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՎԱՍԱՐ

1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104

(626) 797-7680

Փոթորկալի Կեանքի Սը Եղերական Աւարտը (Արփիար Արփիարեանի Նահատակութեան Առիթով)

Իր հայրենասիրութիւնը հայրենամոլութիւն էր գրեթէ:
Վահան Թէքեան

ԱԽԵՏԻՍ ՌԱԶՄԻԿ

12 փետրուար 1908, ճիշդ այսօրուան պէս՝ Չորեքշաբթի: Գահաձիւղի մէջ պատահած սպանութիւն մը պիտի ցնցէր հայ կեանքը: Եղբայրասպան գնդակներու զոհ կ'երթար ինքնատիպ անձնաւորութիւն մը, որուն վիճակուած էր փոթորկալի կեանք մը՝ նոյնքան փոթորկալացի եղբորական վախճանով մը: Նահատակ էր 56-ամեայ Արփիար Արփիարեան՝ գրչաւորներով՝ Հրազդան, Հայկակ, Սկեպտիկ, Հրպետ եւ այլն:

Իր ժամանակաշրջանին ցայտուն դէմքերէն եղաւ ան եւ իր եռեւեփուն կեանքով ու իւրաքանչեւ կենցաղով զրաւեց հետաքրքրութիւնը շատերու: Նոյնքան յետ նահատակութեան իր շուրջ հոսեցուց անսպառ մելան վէճերու, վերլուծականներու, համակրական եւ հակակրական յղուածներու, նոյնիսակ՝ մենագրութիւններու: Իր շիրիմը Գահաձիւղի Մար Մինա գերեզմանատան մէջ եղաւ ուխտատեղի գրական գործիչներու եւ ունեցաւ կայուն պատուանդան հայ հրապարակագրութեան պատմութեան մէջ՝ որպէս ջղուտ գրիչ, հայ գրականութեան մէջ՝ ուսուցիչ իրապաշտ գրական ուղղութեան եւ իր ժամանակակիցներու յիշողութեան մէջ՝ որպէս գեղուն ու եռուն հայրենասէր գործիչ:

Գահաձիւղի մէջ պատահած եպեղեղի ոճիրը երրորդն էր իր դէմ կատարուած մահափորձերուն: Առաջինը՝ 25 Դեկտեմբեր 1895, Պոլիս, Երկրորդը՝ 22 փետրուար 1903, Վենետիկ, եւ եթէ նախկիններէն կրցաւ Նախախնամութեան բարերար միջամտութեամբ փրկուիլ, ապա վերջինը զինք տապալեց դիտապատ: Իր նահատակութեան տարեկիցին, գրող Երուխան (Երուանդ Սրմաքէշխանյան) կը գրէր. «Անցեալ տարի Ափրիկէի հողին վրայ մարդ մը ինկաւ, ազգով հայ, սրտով հայ, մտքով հայ, գրչով հայ: Ասիկա այն տեսակ մարդերէն էր որոնք հազուադէպ կերպով կ'իյնան ազգերու արգանդէն, մանաւանդ մեր ազգին ոչ այնքան բեղմնաւոր արգանդէն»:

Բազմաթիւ ոլորտներու մէջ ներգրաւուեցաւ ան՝ միշտ յարուսուն նկարագիրով եւ ճակատային գիծի վրայ գտնուեցաւ՝ միշտ անվեհեր խիզախութեամբ: Կարծէք կը սիրէր յայտնուիլ փոթորիկներու կիզակէտին՝ ըսելու իր խօսքը, գրելու իր տեսակէտը, խարազանելով՝ անխնայօրէն եւ մարտնչելով՝ անեբերօրէն:

Ահա մի քանի ընդգծելի կէտեր իր կենսագրութեան մասին: Նկատի առնելով հայ ժողովուրդի երկու հիմնական հատուածներուն (արեւմտահայ եւ արեւելահայ) գործակցութեան հրամայականը եւ անոնց մտաւորականութեան մերձեցման անհրաժեշտութիւնը, սերտ կապեր ստեղծեց թիֆլիս հրատարակչուոյ «Մշակ» թերթի խմբագիրներուն հետ, աշխատակցելով այդ տարածուն թերթին՝ գործնական քայլ մը առած եղաւ այդ ուղղութեամբ: Իր գրիչով ջատագովեց ամէն բնոյթի թիւրիմացութեան վերացումը: Ինչքան հեռատես նախաձեռնութիւն մըն էր այս, որուն շուրջ առ այսօր կը խօսուի, կը լսուի առաջարկ

ներ վերամբարձ, սակայն՝ երեւոյթը տակաւին կը մնայ որպէս խոցելի կէտ: Արփիարեանի ուղին այժմէական չէ՞ ցայսօր:

Երբ հայ յառաջող մտաւորականութիւնը կեղծոնացած էր Պոլիս, կրթական-լուսաւորչական շարժում մը սկսաւ Արեւմտահայաստանի եւ Կիլիկիոյ մէջ դպրոցներ եւ կրթօճախներ բանալու ուղղութեամբ: Առանց գաւառի հայութեան մտաւոր գարթօքին, թերի պիտի մնար հայոց ինքնութեան պահպանումը: Ընդարձակ կրթական ցանց մը գոյացաւ Օսմանեան կայսրութեան տարբեր վայրերը ընդգրկող: Նորաբաց վարժարաններն ու հոն դրկուած դասագիրքերը նորարար փոփոխեցին անոնց սեռի տակնը: Այդ շարժման առաջատար դէմքերէն էր Արփիարեան:

Ան եղաւ ազգային ազատագրական պայքարին հաւատարմորէն եւ գրականութիւնը դարձուց ազգու գէնք զինեալ պայքարի գաղափարախօսութեան արմատաւորման համար: Բոլոր ժամանակներու համար ընթացող դասական դարձած «Կարմիր ժամուց»-ին պատգամը յստակ էր. «Իւրաքանչիւր հայ պարտի մասնակցել հայ մարտիկը զինելու գործին: Կոչը ուղղուած էր յատկապէս հարուստ ու պահպանողական խաւին, որոնք հեռու կը մնային հայոց մարտական խմորումներէն: Տարիներ ետք՝ Հայաստանի մէջ որդեգրուած «ազգ-բանակ» թեզին առաջին սաղմն էր այս՝ հեռատեսօրէն անոր կողմէ ընդգծուած:

Չեղաւ ինքնամոլութիւնը՝ ինքն իրեն համար: Այլեւ՝ շուրջը համախմբելով խոստովանալից եւ երիտասարդ ուժեր, ստեղծեց գրական հոսանք մը՝ իրապաշտութեամբ շեշտուած, կեանքին մօտ եւ յանուն ժողովուրդին: Այդ առումով իր խմբագրած թերթերուն մէջ թրծուեցան արեւմտահայ բազմաթիւ գրագէտներ՝ Լեւոն Բաշալեանէն Տ. Կամսարական, Երուխան, Ե. Օտեան, Մելքոն Կիւրճեան (Հրանդ) ու Գ. Զօհրապ: Թէեւ այդ սերունդէն տարիքով քիչ մը երէց էր, բայց զինք կը կոչէին «հայրիկ», այս սինքն՝ գրական ուղղութիւն տուող առաջնորդ: Եւ իր մշակած գրականութեամբ առաւել յղկեց եւ հարստացուց արեւմտահայ գրական աշխարհաբարը, ճոխացուց լեզուն, վառապաշարը եւ լեզուամտածողութիւնը:

Սակայն, անոր հիմնական յատկանիշը կը սեպուի հրապարակագրութիւնը: Մամուլի մարդ էր հայ հրապարակագրութեան այս սկզբնադէպը, որ նոր ոճ եւ ուղի հարթեց մամուլի պատմութեան մէջ: Նոր որակի բարձրացուց եւ գրականացուց մամուլը՝ գայն դուրս բերելով կաղապարելի ըմբռնումներէ: Արուեստի վերածեց նախապէս սովորական յղուած եւ թղթակցութիւն նկատուած գրութիւնները: Խմբագրեց «Մասիս», «Արեւելք», «Հայրենիք», «Մարտ», «Նոր Կեանք», «Շիրակ», «Լուսաբեր» թերթերը, ունեցաւ քրոնիկներու սիւնակ մը՝ իր խաչը ու արի գրիչով, անվախ քննադատութիւններով: Իր անուան շնորհիւ իր խմբագրած թերթերը աւելի կը դառնային

ժողովրդական եւ փնտրուած: Դասական տիպի խմբագիր չէր, այլեւ՝ նորարար, երբեմն աղմուկն ու վիճաբանութիւնները սիրող: Համոզուած էր որ գրիչը գէնքի տեսակ մըն է, եւ յաճախ աւելի նպատակասլաց:

Կենցաղային առումով խիստ ժուժկալ կեանք մը ապրեցաւ ան: Երբեմն չորաբեկի կարօտ եւ արտաքին տեսքով անկուտի թշուառականի նմանող: «Տէրվիշ» կը կոչէին տեւաբար վարատական ապրած այս մտաւորական հայը, որ ամէնուրեք իր ինքնատիպ նկարագրիցն եւ սկզբունքներէն չզիջելու համար՝ կը գերադասէր համեստ կեանքն ու գրկեալ աւօրեան:

Նուազ փոթորկալի չեղաւ անոր ազգային-կուսակցական կեանքը: Հրապարակուած Հնչակեան կուսակցութեան վաստակած հմայքով՝ անդամագրուեցաւ անոր, հասաւ դեկաւար դիրքերու, եղաւ առաջնորդներէն անոր: Ապա, տարակարծութիւններէ ետք՝ արտաքուստեցաւ եւ եղաւ վերակազմեալ Հնչակեաններու կարկառուն ղեկավարներէն: Հոն եւս տարակարծութիւններ եւ պառակտում: Վերակազմեալ թեւին վատահամար դեկաւարներէն Վահէ Արզուեանի հետ լարուածութիւնը հասաւ ատելութեան եւ որ եղաւ վճարող իր ճակատագիրին համար: Դժգոհ եւ խրտչած ներկուսակցական կուսներէ թէեւ հեռացաւ անոնցմէ, սակայն շարունակեց հրապարակագրելու կազ ու կուսներէ: Չհանդուրժեց դրամի եւ նենգութեան ճամով տիրողներու տիրացած ճղճիմութիւններ՝ փաշա, ամիրա, երեսփոխան, պէյ, աղա եւ այլն: Կատաղի ճակատ մըն ալ այս խաւին դէմ է միշտ ու միշտ կրակոտ ոճով եւ գգետնող քննադատութիւններով: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ կառուցի մարդ չէր ան: Իր ուրոյն ճանապարհէն գայթող ճկուն մարդը կամ քիչքի մասնագէտը չեղաւ նա: Իր սեփական արահետէն չխոտորողն էր՝ ինչ ալ ըլլային պարագաներն ու վտանգները:

Եւ կեանքով վճարեց զինք իր անսասնաբար ուղիին: Քիչ մը չոր ու կարծր խառնուածքին: Մրրիկներէ հաճոյացող վարքագիծին: Ահա այսպէս կը գրէ իր մտերիմներէն՝ եգիպտացի, իրաւաբան ու գրող Վահան Մալեքեան. «յագուրդ տալով իր անդիմադրելի կոչումին եւ ձգտումներուն, ուխտեալ դիմակագրեծողի մը բուն հաւատարմութիւն ու կիրքով շատ մը խնդիրներ յուզեց, կամ եւս փոթորիկներ յարուց, թաքուն ճշմարտութիւններ հրատարակելով ու դաժան իրողութիւններ երեւան հանելով, այն-




պէս որ, թէեւ իր գաղափարակիցներուն շրջանակը օրէ օր լայնացաւ եւ արտասահմանի մէջ ողջամիտ հայութիւնը իրմով գարթում ունեցաւ, սակայն իր երէկի ընկերները, որոնցմէ գգուանքով հեռացած էր, հին ոխերով ուռեցուորած, վրէժխնդրութեան ամենէն արմատական միջոցը նկատեցին, չկրնալով գաղափար սպաննել, սպաննել մարդը»:

Հոս, թիւրիմացութիւն (կամ՝ չարախոհութիւն) մը ընդհանրացած է դժախտաար եւ կը կրկնուի յաճախ, ըստ որուն, Արփիարեանը սպանուեցաւ սոցիալ դեմոկրատ հնչակեաններու կողմէ: Եւ այս յերիւրանքին հեղինակներէն է նաեւ Միմոն Վրացեան, որուն օրին ըմբերանիչ պատասխան տուած է Վահան Թէքեան «Արեւ» օրաթերթին մէջ, 1931 Նոյեմբերի թիւերուն: Հոն ան կը գրէ. «Ամէն մարդ գիտէ՞ թէ «հին» հնչակեանները մաս չունին Արփիարի սպանութեան մէջ, ինչպէս գիտէ նաեւ՝ թէ Արփիարը վեց տարի է վեր հեռացած էր կուսակցական կեանքէ, երբ սպանուեցաւ իր հրապարակագիրը, իբր «Լուսաբեր» մէջ մղած հրապարակագրական պայքարին համար, վերակազմեալ-հնչակեանի մը կողմէ»:

Որպէս եզրակացութիւն՝ ահա սեղմ ու դիպուկ դիմագիրք անոր՝ Երուխանի գրչով, գրուած 1908 Հոկտեմբերին՝ ի Պոլիս:

«Ամէն բան արտասովոր, ամէն բան եզրական, ամէն բան իրերամարտ, ամէն բան հակասական այս հայուն մէջ, բայց մեծ, անգոյգ, գմայլեղի, մոգական, բայց ազգային վերջին երեսնամեայ կեանքին մէջ իր դերը գերադրականօրէն հօր եւ անմոռանալի, ազգային մատենագրութեան մէջ իր գործը գրեթէ անհատաւարեղի, ազգային հրապարակագրութեան մէջ իր բաժինը՝ վերանորոգիչի ու հիմնադիր-վարպետի բաժինը, ու աշխարհաբար նոր արձակին մէջ իր հեղինակութիւնը արուեստագէտ կերտիչի հեղինակութիւնը: Այս հայը՝ ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ»:



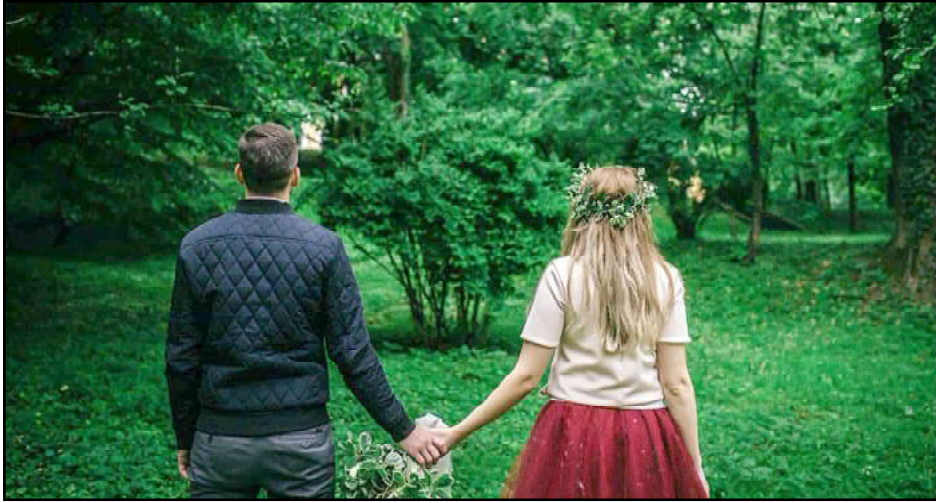
MEMBER

NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

Garine Depoyan

626-755-4773
554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106
ghdepoyan@gmail.com

Կեանքի Ուժը Սեռային Ուժի Մեջ Է



Սեռային ուժը պարտադիր չէ, որ կապուած ըլլայ սեռային յարաբերութեան հետ եւ պարտադիր չէ, որ կուտակուի միայն մասնաձևական մտերմութեան շնորհիւ: Ատրիկա նախ եւ առաջ վայելքի ուժն է: Ուժ, որ կիրնը կը զգայ մասնաձևական կեանքին, կեանքի նիւթական դրսեւորումներէն՝ մարմնական ձեւերու գեղեցկութենէն կամ այն բանէն, ինչ կրնանք տեսնել կամ զգալ՝ սկսեալ սեփական մարմնէն մինչեւ ամառնային անձրեւի գեղեցկութիւնը, հաճոյքը սնունդէն, հագուստէն, որ կը կրենք, եւ այլ շօշափելի ուրախութիւններէ:

Այդ խումբին մէջ կը մտնէ նաեւ դրամը, իբրեւ աշխարհի եւս մէկ նիւթական դրսեւորում: Այդ ուժին շնորհիւ է, որ կիրնը դրամը կը քաշէ դէպի իր կեանք: Ան կրնայ ատիկա ընել ուղղակիօրէն կամ իր տղամարդուն միջոցով: Եթէ տղամարդը քիչ կը շահի, ուրեմն ան կնոջմէ քիչ կը ստանայ նման ուժ: Կիրնը անոր չի լեցնէր ատով:

Տղամարդիկ հոգեւոր էակներ են: Այս կեանքի մէջ անոնք լիովին կրնան գոհանալ բազմոցով եւ հեռատեսիլով: Ձեր իսկ միջոցով է, թանկագին կանայք, որ տղամարդը

կը սորվի ճանչնալ նիւթական աշխարհը, հաճոյք զգալ կեանքէն եւ իրեն համար վերջապէս հասկնալ, թէ այդ գործին մէջ դրամը ինչպէս կրնայ օգնել: Դուք կը հրաժարիք կեանքի նիւթական դրսեւորումներէն: Օրինակ, կ'ըսէք. «Այս եղանակին ինձի նոր մուշտակ պէտք չէ, հինը կը հագուիմ», «այս ինքնաշարժը չափազանց սուղ է, ունեցածէս գոհ եմ», «ես առանց ատոր ալ լաւ կը զգամ», բայց դուք ձեր մէջ կը զգաք, որ, այնուամենայնիւ, վատ պիտի չըլլար գնել այս, կամ այն ու նաեւ այն մէկը:

Ներանձնական առողջ ուժին շնորհիւ տարածութիւններ կը բացուին ստեղծագործական հոսքի համար: Ստեղծագործական կեանքը արարման գործընթաց է: Ձեր պարագային ձեր աշխարհի արարման, այն աշխարհի, որուն մասին կ'երագէք:

Դուք ձեր ճակատագիրը կը կառուցէք այնպէս՝ ինչպէս կ'ուզէք, եւ գայն կը լեցնէք դրականութեամբ եւ երջանկութեամբ: Ի՞նչ ընել եւ ինչէ՞ն սկսիլ: Սկիզբի ընտար պէտք է յարմար գիրք եւ իր պահանջները, չամչնալ եւ ուղիղ խօսիլ անոնց մասին, հաւանաբար դուք ձեր հետ:

Տղամարդիկ Այս Բաները Կ'ընեն Սիայն Սիրելի Կանանց Հետ

Կան բազմաթիւ բաներ, որոնք ուժեղ սեռի ներկայացուցիչները պատրաստ են ընելու միայն այն կանանց հետ, որոնց կը սիրեն:

- 1) Յարաբերութիւններ կը պարզէ- Առաջին հայեացքով տարօրինակ կէտ է: Սակայն ատիկա, իրապէս, այդպէս է: Տղամարդիկ կը բացատրեն, որ, եթէ կնոջ նկատմամբ անտարբեր չեն, ուստի չեն կրնար «ձեռքը շարժել» յարաբերութիւններուն վրայ: Եթէ կան որեւէ անհարթութիւններ, վէճեր, վիրաւորանքներ, ուրեմն տղամարդիկ կը փորձեն զանոնք անմիջապէս կարգաւորել եւ չեն սպասեր, որ բոլոր այդ մանրուքները բաժանման յանգեցնեն:
- 2) Կ'անկեղծանան- Եւ խօսքը ոչ միայն «Ես կը սիրեմ քեզ»-ի մասին է: Սիրող տղամարդը սիրելիի առջեւ կը բանայ ամբողջ հոգին: Ան չի վախար թոյլ, ծիծաղելի կամ յիմար երեւնալէն:
- Սիրելի կնոջ հետ ան իրական է: Որովհետեւ եթէ ո'չ անոր հետ, հապա որո՞ւն:
- 3) Փորձարկումներ կ'ընէ- Անոր համար ոչինչ վանող է: Ան կը սիրէ իր կնոջ մարմնի իւրաքանչիւր հատուածը: Եւ կ'աշխատի անոր հաճոյք պատճառով տարբեր եղանակներով:
- 4) Կը յարգէ սիրելի կնոջ մտերմները- Նոյնիսկ եթէ չի սիր

րեն զանոնք: Եթէ անոնք արժէք ունին իր սիրելիին համար, ուրեմն իրեն համար ալ կը դառնան կարեւոր եւ յարգարժան մարդիկ:

- Ան երբեք չի ստիպել իր կնոջ հրաժարիլ ընտանիքէն, ընտրութեան առաջ չի կանգնեցներ, չ'իջներ անոնց հասցնելուն վիրաւորական խօսքեր հնչեցնելու մակարդակին:
- 5) Հաշուի կը նստի անոր խօսքին հետ- Ան նոյնիսկ կը լսէ սիրելիի ընկերուհիներուն մասին բազմապիսեանքները. չէ՞ որ իրեն համար կարեւոր է այն ամէնը, ինչով կ'ապրի իր կիրնը: Եթէ կնոջ իսկապէս կը սիրէ, ան ստիպուած չ'ըլլար տասը անգամ կրկնելու իր խնդրանքը: Տղամարդը ատիկա կը լսէ առաջին իսկ անգամէն:
- 6) Կը հիանայ իր կնոջմով- Մի'շտ, օրուան բոլոր ժամերուն:
- Ան իր սիրելիին չի համեմատեր գեղեցկուհի կերպարներու եւ դերասանուհիներու հետ, անոր խորհուրդ չի տար նիհարնալու կամ մագերը երկարացելու: Պարզապէս գիրք կը համարէ ամենա-ամենան: Եթէ նոյնիսկ կարմրած են անոր աչքերը կամ կրիփէն քիթը ուռած է:
- 7) Ան կը հպարտանայ- Անգամ ամենափոքր յաջողութեամբ:
- Ան չի նախանձիր, չի փորձեր ըլլալ «աւելի արագ, բարձր, ուժեղ», չի ձգտի կիրնը փակել «ոսկեայ վանդակ»ի մէջ: Ան անկեղծօրէն

Մտքեր, Որոնցմէ Կը Խուսափին Ուժեղ Հոգեբանութիւն Ունեցող Մարդիկ

- Անոնք գուր ժամանակ չեն վատնէր՝ խղճալով իրենց: Վրդովիլ եւ գայրանալ, երբ ամէն ինչ վատ է, բնական է: Սակայն հոգեպէս ամուր մարդիկ վատ իրադրութիւններուն մէջ ուշադրութիւն կը գրաւեն բնականոն վիճակի արագ վերադառնալու եւ առաջ շարժելու ունակութեամբ: Անոնք ժամանակ չեն ծախսեր իրենց ուղեղին մէջ խնդիրները անդադար խմորելու վրայ:

- Անոնք չեն ձգեր ուրիշ մը օգտագործել իրենց տկարութիւնները: Շատ դիւրին է անյաջողութիւններու մէջ ուրիշները մեղադրելու: Սակայն, այս պարագային, դուք ոեւէ մէկուն իշխանութիւն կու տաք «ձեր վրայ»:

- Անոնք չեն փախչիր փոփոխութիւններէն: Փոփոխութիւնները բարդ են, այդ իսկ պատճառով ալ շատ մարդիկ կը պահուրտին անոնցմէ իրենց խեցիին մէջ: Սակայն անյաջողութիւնը կարելի է

օգտագործել իբրեւ փոփոխութիւն՝ տեղափոխուեցէք այլ քաղաք, գտէք այլ աշխատանք:

- Անոնք ժամանակ չեն վատնէր բաներու վրայ, որոնք իրենցմէ կախեալ չեն: Ըստ յոյն փիլիսոփայի մը՝ աշխարհի վրայ գոյութիւն ունի երկու իրավիճակ. անոնք, որոնք մեր վերահսկողութեան տակ են, եւ անոնք, որոնք մեր վերահսկողութեան տակ չեն: Ան կը կարծէր, թէ մարդը պէտք է իր ուշադրութիւնը կեդրոնացնէ միայն անոր վրայ, որ կրնայ վերահսկել, քանի որ «անհասանելի նպատակի ետեւէն վագելով ձախողման դատապարտուած էք»: Այնպէս որ, պէտք չէ անհանգստանալ բանի մը համար, որ ձեզմէ կախեալ չէ:

Ձեզմէ կախեալ է միայն այն, թէ դուք ձեզ ինչպէս կը ներկայացնէք ձեզ շրջապատող աշխարհին: Դուք չէք կրնար ապրիլ լիարժէք կեանքով, եթէ անդադար մտածէք, թէ «ինչպէս ձեզի կը նային միւսները»:

Հետաքրքրական Բացատրութիւն, թէ Ինչու Կը Սիրենք Կրկնփուկը Թէյի մէջ Թաթխել

Կրկնփուկը եւ թէյը կու տան այնքան յարմարաւէտութեան զգացողութիւն, որքան կու տայ բուխերիկին առջեւ գտնուող փափուկ բազմոցը:

Բայց ուրկէ՞ յառաջացած է կրկնփուկը տաք ըմպելիքներու մէջ թաթխելու սովորութիւնը: Կը պարզուի, որ մարդիկ այդպէս ըրած են շատ հին ժամանակներէ: Դարեր առաջ, նաւաստիները առանց կրկնփուկներու նաւ չէին բարձրանար: Կրկնփուկները իտէալական էին երկար ուղեւորութիւններու համար, եւ այդ ժամանակուան հացթուխները կրկնփուկները կը թխէին շատ չոր, որպէսզի ուղեւորութիւններու ժամանակ անոնք չփշրուին: Կրկնփուկները քիչ մը փափկեցնելու համար՝ նաւաստիները զանոնք կը թաթխէին սուրճի կամ աղաջուրի մէջ:

Կրկնփուկները իրենց տեղը գտած են աշխարհի տարբեր

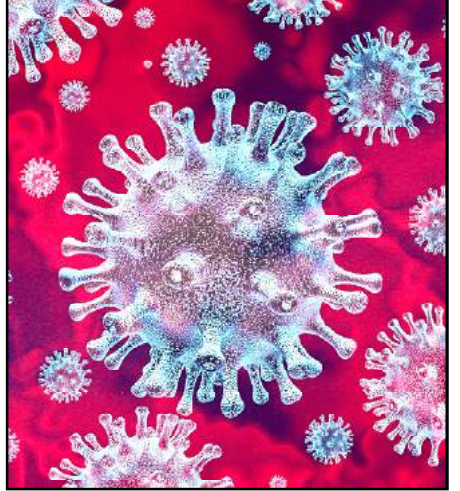


մշակութիւններու մէջ: Այսօր իտալիոյ մէջ համեղ խրթիւրթ ան կրկնփուկներ կը մատուցուի քափուչիտոյի հետ: Հնդկաստանի որոշ շրջաններ քաղցր եւ կծու կրկնփուկներ կը թրջուին թէյի մէջ: ԱՄՆ-ի մէջ տուրմով պատրաստուած կրկնփուկներ կը թաթխեն կաթի մէջ:

Առողջապահութիւն - Նոր Գորոնա Ժահրը

Վերջին տարիներուն մարդկութիւնը ականատես դարձաւ շատ մը նոր տեսակի ժահրերու (virus) ի յայտ գալուն: Անոնցմէ էր sars-ը 2003-ին, mers-ը եւ հին corona ժահրը, որ ի յայտ եկաւ Սէուտական Արաբիոյ մէջ: Սակայն ամենավտանգալորը ցարդ նոր corona ժահրն է, որ ի յայտ եկաւ Դեկտեմբեր 2019-ին Չինաստանի մէջ, որ մեծ ծաւալ ստացաւ 9 Յունուար 2020-էն սկսեալ: Այս ժահրը, ինչպէս հին corona-ն կամ sars-ը, կը հարուածէ շնչառական համակարգը ու առաջը շարունակու պարագային, կը պատճառէ մահ:

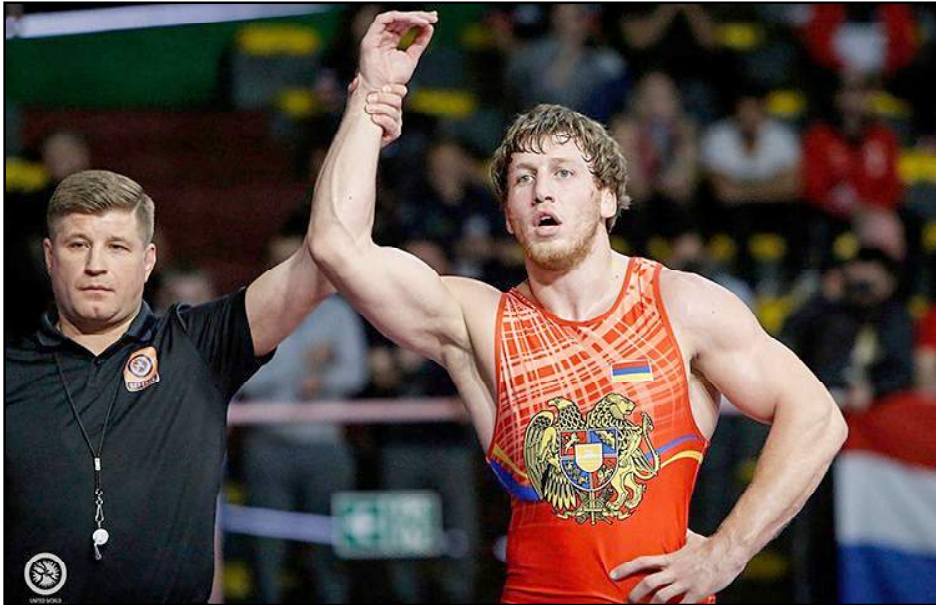
Չինաստանի վուհան քաղաքին մէջ եւ շուրջ, ուրկէ սկսաւ այս համաճարակը, ցարդ հիւանդացած են հազարաւոր մարդիկ ու մեռած են մօտ հազար անձ: Չինաստանի կառավարութիւնը արգելած է շրջապայտութիւնը այդ քաղաքներուն մէջ ու մարդիկ կը կրեն դիմակներ,



որովհետեւ ժահրը կը փոխանցուի մարդոց շունչէն եւ դպչելէն: Հիւանդութեան տարածման արգելքը տակաւին չի գործեր պէտք եղածին նման, սակայն արդէն շաններ կան, որ ան սկսած է արդիւնք տալ, վարակուողներու թիւը սահմանափակելով որոշ չափով:

Կ'ուրախանայ, երբ կիրնը որեւէ բանի կը հասնի, կը ձգտի, կ'երագէ: Ան կը սատարէ սիրելիին, կ'օգնէ եւ միշտ կողքին է:

Արթուր Ալեքսանեանը՝ Եւրոպայի Զնգակի Ախոյեան



Օլիմպիական ախոյեան Արթուր Ալեքսանեանը Հռոմում աւարտուող յունահռոմէական ըմբշամարտի Եւրոպայի առաջնութիւնում 97 կգ քաշայինների եզրափակիչում յաղթեց իտալիան ներկայացնող Նիկոլոս Կախելաշվիլին եւ հռչակուեց Եւրոպայի հնգակի ախոյեան:

Եզրափակիչ գոտեմարտում գիւմրեցի ըմբիշը 7:1 հաշուով յաղթեց Նիկոլոս Կախելաշվիլին:

Արթուր Ալեքսանեանը պայքարը սկսել էր 1/8 եզրափակիչից, որտեղ 7:1 հաշուով յաղթեց թուրք Ջենք Իլդեմին, քառորդ եզրափակիչում 9:0 հաշուով վստահ յաղթանակ տարաւ պուլկարացի Կիրիլ Միլովի նկատմամբ: Կիսաեզրափակիչում Ալեքսանեանը ոչ մի շանս չտուեց Ֆինլանդիայի ներկայացուցիչ Մատի էլիաս Կուոսմանենին (8:1):»

Գեորգ Ղարիբեանը Տպաւորիչ Յաղթանակով Զոչակուեց Եւրոպայի Ախոյեան

Իտալիայի մայրաքաղաք Հռոմում ընթացող յունահռոմէական ըմբշամարտի Եւրոպայի առաջնութեան 60 կգ քաշայինների եզրափակիչում Հայաստանի ներկայացուցիչ, երիտասարդների Եւրոպայի ախոյեան Գեորգ Ղարիբեանը գոտեմարտեց երիտասարդների եռակի աշխարհի ախոյեան, թուրք Կերեմ Կամալի հետ եւ յամառ պայքարում 5:5 հաշուով նուաճեց Եւրոպայի ախոյեանի տիտղոսը: Գոտեմարտն աւարտուեց 5:5 հաշուով, բայց քանի որ Գեորգ Ղարիբեանը 4 միաւորանոց գցում ունէր յաղթանակը շնորհուեց հայ ըմբիշին:

Աբրահամ Խաչմանեանը Զեռացաւ Զայաստանի Զաւարականից

Հայաստանի ֆուտպոլի ֆեդերացիան եւ Հայաստանի ազգային հաւաքականի գլխաւոր մարզիչ Աբրահամ Խաչմանեանը երկկողմանի համաձայնութեան են եկել պայմանագիրը դադարեցնելու վերաբերեալ:

Որոշումը կայացուել է ՀՖՖ նախագահ Արմէն Մելիքեեկեանի եւ Աբրահամ Խաչմանեանի մի քանի հանդիպումների արդիւնքում:

ՀՖՖ նախագահը շնորհակալութիւն է յայտնել Աբրահամ Խաչմանեանին բարդ իրադրութիւնում հաւաքականի ղեկը ստանձնելու համար եւ յաջողութիւն է մաղթել մարզչական յետագայ կարիերայի ընթացքում, յայտնում է ՀՖՖ մամուլի ծառայութիւնը:

Հայաստանի հաւաքականի նոր գլխաւոր մարզիչի անունը կը յայտարարուի մօտ ապագայում:

Ստամբուլ. Լեւոն Աղասեանն ու Ալեքս Դոնիկեանը՝ Մետալակիրներ

Ստամբուլում անցկացուած Պալքանեան երկրների ձմեռային առաջնութեանը մասնակցել է աթլետիկայի Հայաստանի 16 ներկայացուցիչ:

Եռացատկի մրցաշարում կապանցի Լեւոն Աղասեանը ցոյց է տուել 16.44 մեթր արդիւնք եւ գրաւել երկրորդ տեղը, յայտնում է ՀԱՕԿ լրատուականը:

60 մեթր արագավազքում (8,15 վայրկեան) լաւագոյն եռեակը եզրափակել է Հայաստանի ներկայացնող ամերիկահայ Ալեքս Դոնիկեանը:

Եռացատկի Կանանց Մրցաշարում Երեւանցի Յանա Աբրահամեանը Յոյց է Տուել Չորրորդ Արդիւնքը (13.06 մեթր): Սա Հայաստանի ունկորդ է:

Անձնական ունկորդ է գրանցել (7.47 մեթր) երեւանցի հեռացատկորդ Արտակ Համաբարձումեանը, որը գրաւել է 5-րդ տեղը:



Մոհամետ Սալահը՝ «Լիւերպուլի» Լաւագոյն Խաղացող

«Լիւերպուլի» եգիպտացի յարձակուող Մոհամետ Սալահն այս մրցաշրջանում երկրորդ անգամ ճանաչուել է ախոյեանի անունը լաւագոյն խաղացող: Յունուարին Սալահը մասնակցել է վեց հանդիպման, խփել երեք կոլ, կատարել երկու կոլային փոխանցում:

«Երջանիկ եմ ստանալ այս մրցանակը: Բայց աւելի կարեւոր է յաղթել բոլոր հանդիպումներում եւ շարունակել նոյն ոգով», - Սալահի խօսքը մէջբերում է «Լիւերպուլի» մամուլի ծառայութիւնը:

Սալահն այս մրցաշրջանում լաւագոյն էր ճանաչուել նաեւ 2019թ. Օգոստոսի հանդիպումների արդիւնքում:



«Ռոման» Պարտուեց, Միխթարեանը Մասնակցեց Ամբողջ Խաղին

Իտալիայի առաջնութեան 24-րդ տուրում «Ռոման» պորտուգալացի գլխաւոր մարզիչ Պաուլու Ֆոնսեկայի ղեկավարութեամբ Բերգամոյում մրցեց «Ատալանտայի» հետ եւ պարտութիւն կրեց 1:2 հաշուով:

Առաջին խաղակէսի վերջին րոպէին «Ռոմայի» պոստիացի յարձակուող էդին Զեկոն օգտուեց մրցակցի սխալից եւ գրաւեց «Ատալանտայի» դարպասը:

Սակայն ընդմիջումից յետոյ դաշտի տէրերը կարողացան 9 րոպէում առաջ անցնել հաշուի մէջ՝ հասնելով կամային յաղթանակի: 50-րդ րոպէին աչքի ընկաւ արժենթինացի պաշտպան Խոսէ Պալմիտոն, 59-րդ րոպէին՝ խորուակ կիսապաշտպան Մարիօ Պաշալիչը, որը փոխարինման էր դուրս եկել դրանից մեկ րոպէ առաջ:

Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը «Ռոմայի» մեկնարկային կազմում էր եւ անցկացրեց ամբողջ հանդիպումը: Նա 27-րդ րոպէին գոլաշարուեց ղեկին քարտով:

«Ատալանտան» 45 միաւորով չորրորդն է, «Ռոման» ունի 39 միաւոր եւ 5-րդ տեղում է:

«Ռեալ» - «Սելտա»՝ 2:2 Մաղրիդցիները Միաւորներ Կորցրեցին

Սպանիայի առաջնութեան 24-րդ տուրում Մադրիդի «Ռեալն» ընդունեց Վիգոյի «Սելտային»: Ֆրանսացի Զինեդին Զիդանի գլխաւորած թիմը միաւորներ կորցրեց՝ 2:2:

Հիւրերը հաշիւը բացեցին արդէն 7-րդ րոպէին: Աչքի ընկաւ ռուսաստանցի յարձակուող Ֆիդոլոր Սմոլովը: Նա առաջին կոլը խփեց նոր թիմում:

«Ռեալը» կոլեր խփեց միայն երկրորդ խաղակէսում: 52-րդ րոպէին գերմանացի կիսապաշտպան Տոնի Կրոսը պրագիլացի պաշտպան Մարսելոյի փոխանցումից յետոյ հաւասարեցրեց հաշիւը: Արքայական թիմի երկրորդ կոլը խփեց աւագ Սերխիօ Թամուրը: Սպանացի պաշտպանը դիպուկ իրացրեց 11 մեթրանոցը, որը վաստակել էր պելզիացի կիսապաշտպան էդեն Ազարը: Նա վնասուածքից յետոյ առաջին հանդիպումն անցկացրեց: Ազարը խաղադաշտ դուրս չէր եկել անցած տարուայ նոյեմբերից:

«Սելտային» պարտութիւնից փրկեց փոխարինման դուրս եկած սպանացի յարձակուող Սանտի Մինայի կոլը 86-րդ րոպէին:

«Ռեալը» 53 միաւորով գլխաւորում է մրցաշարային աղիւսակը եւ 1 միաւոր առաջ է երկրորդ տեղում ընթացող ախոյեան «Բարսելոնայից»: «Սելտան» 17-րդն է՝ 21 միաւոր:

Մանչեսթեր Սիթին» Կարող է Զրկուել 2012 եւ 2014 Թուականների Անգլիայի Ախոյեանի Տիտղոսներից

2012-2016 թուականներին ֆինանսական մեքենայութիւնների միջոցով ՈւեՅԱ-ի ֆինանսական «արդար խաղի» կանոնները խախտելու հետեւանքով առաջիկայ երկու տարիներին եւրագաւաթային մրցաշարերի մասնակցութեան իրաւունքից զրկուած «Մանչեսթեր Սիթին» կարող է զրկուել 2014թ. Անգլիայի ախոյեանի տիտղոսից, յայտնում է Daily Mail-ը:

«Մանչեսթեր Սիթին» ախոյեան էր դարձել նաեւ 2012 թուականին, սակայն դեռ յատակ չէ, թէ ՈւեՅԱ-ն այդ տարուայ որ կէսի ֆինանսական տուեալներն է համարել կեղծած: Եթէ պարզուի, որ կեղծիքները վերաբերում են տարուայ առաջին կէսին, ապա մանչեսթերեան ակումբը կարող է զրկուել նաեւ այդ տարուայ ախոյեանական տիտղոսից:



ՄԱՐԱԶԴ



ՍՈՒՐԷՆ ԽՈՒԴԱՆՆԵԱՆ (1952-2020)

Սրտի դառն կակիծով կը գուժենք մեր սիրելի ամուսնոջն, հօր, եղբոր, ընկերոջ եւ հարազատին ՍՈՒՐԷՆ ԽՈՒԴԱՆՆԵԱՆԻ մահը որ պատահեցաւ Փետրուար 13, 2020ին:

Հանգուցեալի թաղման եկեղեցւոյ կարգը տեղի պիտի ունենայ Չորեքշաբթի, Փետրուար 19, 2020ին առաւօտեան ժամը 10:00ին Կլենտէյլի Սուրբ Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ 500 South Central Avenue, Glendale, իսկ Գերեզմանի կարգը ժամը 11:00ին Forest Lawn գերեզմանատան մէջ 6300 Forest Lawn Drive, Los Angeles, CA 90068:

- Սգակիրներ՝ Տիկ. Ռուզաննա Դողրամաճեան-Խուղանեան, Ջաւահիր՝ Տէր եւ Տիկ. Սարմէն եւ Սելիլ Խուղանեան եւ զաւակը Ջաւահիր՝ Տէր եւ Տիկ. Տիգրան եւ Մելինէ Խուղանեան եւ զաւակը Ջաւահիր՝ Տիգր Լեւոն Խուղանեան, Քոչըր՝ Տէր եւ Տիկ. Դրաստամատ եւ Տոմիկ Ազիզեան եւ զաւակը Քոչըր՝ Տէր եւ Տիկ. Նորայր եւ Սարիկ Յակոբեան եւ զաւակը եւ համայն Խուղանեան, Դողրամաճեան, Ազիզեան, Յակոբեան, Ալաւերտեան, Վարդանեան, Լանտորեան, Նազարփուրեան, Իշոյեան, Եկարեան ընտանիքները եւ հարազատները:

ՄԱՐԱԶԴ



ՏՕՔԹ. ՏԻԳՐԱՆ ՆԱՃԱՐԵԱՆ Ծնեալ Հայէպ Յուլիս 1952

Սրտի դառն կակիծով կը գուժենք մեր սիրեցեալ ամուսնոջն եւ եղբօր՝ ՏՕՔԹ. ՏԻԳՐԱՆ ՆԱՃԱՐԵԱՆԻ մահը որ պատահեցաւ Փետրուար 14, 2020ին:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի պիտի ունենայ Ուրբաթ, Փետրուար 21, 2020ին, կէսօրին ժամը 12:00ին Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ մէջ, 58 S. Sierra Madre Blvd., Pasadena, CA 91107 ապա թաղումը Forest Lawn Hollywood Hills գերեզմանատան մէջ:

- Սգակիրներ՝ Այրին՝ Տիկ. Անի Յարութիւնեան Նաճարեան Քոչըր՝ Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէս եւ Անի Ջանեցեան եւ զաւակները Եղբայր՝ Ռուբէն Նաճարեան եւ զաւակը Տիկ. Ալիս Յարութիւնեան եւ զաւակները Եւ համայն Նաճարեան, Ջանեցեան, Յարութիւնեան, Գուգուեան, Պարսումեան, Գալայճեան, Տանհաշ, Փափազեան, Այն Մալաք, Թարապիշի, Քարտաշեան, Գէորգեան, Ջալապեան, Խոտանեան, Մարլեան, Մակարեան, Քէչէճեան, Մուրատեան եւ Ասուլեան ընտանիքներն ու հարազատները:

Էրտողանը, Լիպիան եւ Արաբական Աշխարհը

Շարունակուած էջ 6-էն

պատճառեց էրտողանին եւ զայն մղեց լքելու համաժողովը՝ նախքան աւարտը: Էրտողանն ու Փուլիինը հակառակ կողմեր են, երբ խօսքը կը վերաբերի Լիպիոյ գոյութեան լաւատեղեակ են, որ հակառակ թուրքիոյ նախագահ էրտողանի պարծենկոտութեան, ան կրնայ ներկայութիւն ըլլալ Սուրիոյ եւ Լիպիոյ մէջ միասն աշխատելու, որ քան իրեն թոյլ կու տայ Մոսկուան:

Օսմանեան կայսրութեան վերջին շրջանին, եւրոպական պետութիւնները եւ Ռուսիան լաւատեղեակ էին, թէ ան իր վախճանին հասած էր արդէն եւ ուղիղակի, եւ տնտեսական առումով կայսրութիւնը պարտքերով ծանրաբեռնուած էր, իսկ զինուորական կարգերը՝ փտած գայտահանգերձ, այդ երկիրները իրենց միջեւ հաւասարակշռութիւնը պահելու համար, որոշ ժամանակով երկարեցին այդ կայսրութեան կեանքը, ինչ որ պատճառ եղաւ երկրի ոչ իսլամ ազգերու բնաջնջման, անոնց կարգին

յատկապէս՝ հայերուն: Պատմութիւնը այսօր ինքզինք կը կրկնէ մեծ պետութիւնները իրենց շահերը կը պաշտպանեն, արեւելեան եւ արեւմտեան երկիրներու քաղաքական հակամարտութիւնները կը մղեն երկու կողմերուն ալ փափուկ քաղաքականութիւն վարելու թուրքիոյ հանդէպ:

Սակայն մինչեւ ե՞րբ: Թուրքիան այդ մեծ երկիրն ու հակայ ուժը չէ՞, որ կրնայ իր երկրէն հեռու եւ ծովէն անդին պատերազմ մղել, Ամերիկայի նման: Այս ճշմարտութիւն է, այնուամենայնիւ, թուրքիոյ վերոյիշեալ արկածախնդրութիւնը կրնայ վերածուիլ արիւնոտ ճահիճի մը, որ երկար պիտի տեւէ: Աւելին, Սաուտի կառավարութիւնը կրնայ թուրքիոյ գործակալը նկատուիլ Լիպիոյ մէջ եւ այդպիսով կորսնցնել միջազգային աջակցութիւնը:

Ի վերջոյ, էրտողան ամենամեծ վնաս կրողը պիտի ըլլայ, եթէ Լիպիոյ բանակի զօրավար իսլամական հաֆթեր տիրանայ կացութեան՝ ուժով թէ այլ կարգադրութեամբ:

Նոր Սերունդի եւ Զ.Ս.Ս.ի Խրախճանքը

Շարունակուած էջ 8-էն

խլեց ներկաներէն: Առանձին մեներգներով ելոյթ ունեցաւ Ն.ՍՄ.Ս.ի ատենապետ Յարութ Տէր Դաւիթեանը: Ան առաջին անգամ ըլլալով երգեց իր յօրինումներէն «Սիրոյ Հարցումներ»ն ու «Անմար Սէր»ը (խօսք եւ երաժշտութիւն Յ.Տ.Դ.ի):

Օրուան յայտագրի երկրորդ մասը պարային բաժինն էր: D.J. Garo-ի իտալական եւ միջազգային ու հայկական եղանակներու զուարթ հնչիւններու ներքեւ, պարահարթակը լեցուցեալ գունազոյգ զոյգե-

րով: Անոնցմէ շատեր բնականաբար կը վերջիշէին իրենց սիրոյ պահերն ու ապագայի վառ հեռանկարները:

Աւարտին տեղի ունեցաւ վիճակահանութիւն: Բազմաթիւ գոյգեր բախտաւորուեցան պէսպիսուն պարգեւներով:

Ուշ երեկոյեան ներկաները բաժնուեցան սրահէն իրենց հետ տանելով եզակի երեկոյթի մը առթած հաճելի տպաւորութիւնները:

Կը շնորհաւորենք կազմակերպիչները եւ կը մաղթենք որ աւանդութիւն դառնայ այս ինքնուրոյն երեկոյթը:

Դեսպան Բայրուրդեանը Հիւրընկալուեց

Շարունակուած էջ 8-էն

շրջութեան կարողութիւնները:

ՀՀ գլխաւոր հիւպատոսը ներկայացրեց նաեւ Լոս Անջելէսի հետ համագործակցութիւն ծաւալելու մէկ այլ հարթութեան ներուժը՝ մեծաթիւ հայ համայնքի առկայութիւնը: Պայմանաւորութիւն ձեռք բերուեց եւս մէկ միջոցառում կազմակերպել Արեւմտեան Լոս Անջելէսի Առեւտուրի պալատի հետ՝ սեւեռուելով հայկական զինիւնների վրայ:

Արեւմտեան Լոս Անջելէսի Առեւտուրի պալատը հիմնադրուել է 1945 թուականին: 1993 թուականից ընդլայնել է գործունէութիւնը՝ իր մէջ ընդգրկելով նմանատիպ գործունէութիւն ծաւալող մի քանի

այլ կառույցներ՝ այդպիսով դառնալով ոլորտի՝ մեծութեամբ եւ ազդեցութեամբ ամենախոշոր կազմակերպութիւնը Լոս Անջելէսի ամենահարուստ շրջաններից մէկի համբաւը վայելող մասում: Կառույցին այժմ անդամակցում է աւելի քան 2150 գործարար կազմակերպութիւն արեւմտեան Լոս Անջելէսից եւ յարակից շրջաններից: Դեսպան Բայրուրդեանը գոհունակութեամբ փաստեց, որ կազմակերպութիւնն այժմ գործունէութիւնն ընդլայնում է՝ ըստ Լոս Անջելէսի խոշոր համայնքների կարիքների, եւ այդ ուղղութեամբ տարուող աշխատանքներում իր տեղն են գտնում Հայաստանի հետ ձեւաւորուելիք առեւտրային կապերը:

AGBU SATAMIAN THEATRE GROUP logo and contact information for the Satamian Theatre Group, including website and email details.

Advertisement for «Masisa» featuring contact information: «Մասիս» Շաբաթաթերթին T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net



ԴՆՔ արժանի էք հաշուըւելու



Մարդահամարը տեղի պիտի ունենայ այս Գարնան

Մարտի կեսին սկսեալ, կրնանք պատասխանել ինն պարզ հարցումներու,
որպէսզի կարենանք օգնել տեղեկացնելու, թէ մեր համայնքներուն
մէջ, յաջորդ տարի դրամը ինչպէ՛ս պետք է ծախսուի:
Բոլոր հարցումները պաշտպանուած են եւ գաղտնի:

Իմացէք աւելին՝ այցելելով CaliforniaCensus.org կայքը: